

Guia de l'estudiant

2003 | 2004

Universitat de Vic

**Diplomatura de
Teràpia Ocupacional**

**Escola Universitària
de Ciències de la Salut**

Primera edició: juny de 2003

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel. 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Artyplan

Índex

Salutació de la Directora	5
L'Escola Universitària de Ciències de la Salut	7
Estructura	7
Òrgans de Govern	7
Professors i Professionals de Serveis	8
Calendari acadèmic	11
Organització dels ensenyaments	13
Pla d'Estudis	13
Ordenació temporal de l'ensenyament	13
Oferta d'assignatures optatives	14
Convocatòries d'exàmens	15
Prerequisits de les assignatures troncal.....	17
Normativa de Pràctiques	17
Programes de les assignatures	19
Assignatures troncal i obligatòries de 1r curs	19
Anatomia i Fisiologia	19
Cinesiologia	22
Psicologia General i Evolutiva	24
Fonaments de la Teràpia Ocupacional	26
Activitats de la Vida Diària i Activitats Ocupacionals Aplicades.....	29
Sociologia.....	30
Salut Pública.....	32
Bioestadística.....	34
Assignatures troncal i obligatòries de 2n curs	37
Patologia Medicoquirúrgica I	37
Geriatría	41
Teràpia Ocupacional Aplicada I	43
Pràctiques I	45
Fèrules i Ajudes Tècniques	46
Anàlisi Terapèutica de les Activitats	48
Assignatures troncal i obligatòries de 3r curs	51
Patologia Medicoquirúrgica II	51
Teràpia Ocupacional Aplicada II	55
Pràctiques II	57
Psiquiatria	58
Assignatures Optatives	61
Sexualitat Humana	61
Tecnologia Aplicada a la Discapacitat I.....	63

Estimulació Cognitiva en Teràpia Ocupacional	65
Idioma: Anglès	67
Comunicació i Llenguatge	69
Teràpia Ocupacional Comunitària	70
Estratègies d'Intervenció en el Dolor Crònic	71
Inserció Sociolaboral	73
Teràpia Ocupacional en Drogodependències	75
Psicomotricitat	76
Elaboració de Projectes	77
Assignatures de Lliure Elecció	81
Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària	81
Envel·liment, Societat i Salut	83
Assignatures de Campus	85
Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	85
Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat	86
Aproximació Interdisciplinària als Estudis de les Dones	87
Aula de Cant Coral I	89
Curs d'Iniciació al Teatre	91
Transformacions econòmiques i socials a Amèrica Llatina	92
Desenvolupament regional i sostenibilitat: Els casos de Mèxic i Nicaragua	93

Salutació de la Directora

Benvolgut / benvolguda,

Amb aquesta breu salutació, el claustre de professors i el personal dels serveis de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut volem donar la benvinguda a tots els estudiants que us incorporeu al nostre centre, tant si hi accediu per primera vegada com si continueu la vostra formació a la Universitat de Vic.

En aquestes pàgines, que complementen el Llibre de l'Estudiant de la Universitat de Vic, hi podreu trobar la informació necessària per conèixer l'estructura organitzativa i el professorat de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut, el calendari acadèmic del curs 2003-2004, el Pla d'Estudis i l'organització de l'ensenyament on esteu matriculats i, finalment, els programes de les assignatures amb els criteris d'avaluació i la bibliografia recomanada pels professors.

Solem aprofitar aquest espai per fer èmfasi en alguns punts d'interès; les classes són de caràcter presencial i, per tant, els professors valoren l'assistència continuada. Els responsables del centre i els professors tenen assignades hores de tutoria per atendre els vostres dubtes. Utilitzeu els òrgans de participació per canalitzar les vostres propostes i suggeriments. Respecteu els horaris de les classes per no interferir en l'activitat docent dels professors i en atenció a la resta d'estudiants.

Per acabar, esperem que aquesta Guia us sigui d'utilitat i us desitgem que la vostra estada entre nosaltres sigui profitosa i satisfactòria.

Montserrat Vall i Mayans
Directora de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut

Estructura

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic imparteix quatre titulacions:

Diplomatura d'Infermeria
Diplomatura de Fisioteràpia
Diplomatura de Teràpia Ocupacional
Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica

La gestió i direcció del Centre correspon als òrgans unipersonals de Directora, Caps d'Estudis i Directors de Departament. L'òrgan col·legiat de gestió i direcció és el Consell de Direcció del Centre, i l'òrgan col·legiat de participació és el Claustre.

Òrgans de Govern

Direcció

Està presidida per la Directora de l'Escola i constituïda pels següents membres:

Directora:

Sra. Montserrat Vall i Mayans.

Caps d'Estudis:

Sra. Cinta Sadurní i Bassols.

Sra. Teresa Lleopart i Coll.

Consell de Direcció de Centre

És l'òrgan col·legiat de govern de l'Escola.

Està constituït per:

La Directora de l'Escola, que el presideix.

Els Caps d'Estudis

Els Directors de Departament

Claustre de Centre

És l'òrgan de debat i participació sobre les línies generals d'actuació acadèmica del Centre.

Està constituït per:

La Directora, que el presideix

El personal acadèmic i el personal de serveis vinculat al centre

Una representació dels estudiants

Professors i Professionals de Serveis

<i>Directora:</i>	Montserrat Vall i Mayans
<i>Caps d'Estudis:</i>	Cinta Sadurní i Bassols Teresa Lleopart i Coll
<i>Coordinador de Recerca</i>	Joan Carles Casas i Baroy
<i>Coordinadora de Relacions Internacionals, crèdit europeu i innovació docent</i>	Núria Obradors i Aranda
<i>Coordinador de Formació Contínua</i>	Marc Vidal i Falguera
<i>Coordinadora de Pràctiques i Inserció Laboral:</i>	Montserrat Rizo i Marcos
<i>Directora del Departament de Teràpia Ocupacional:</i>	Nilda Estrella i Sayag
<i>Director del Departament de Salut Comunitària i Salut Mental:</i>	Àngel Torres i Sancho
<i>Director del Departament de Fisioteràpia:</i>	Sebastià Canamasas i Ibáñez
<i>Directora del Departament de Nutrició Humana i Dietètica:</i>	Eva Rovira i Palau
<i>Directora del Departament d'Infermeria:</i>	Montserrat Faro i Basco

Professors de les assignatures

<i>Anatomia i Fisiologia:</i>	Josep Molera i Blanch Xavier de Castro i Gutiérrez Salvador Piles i Galdon Xavier Quer i Vall
<i>Cinesiologia :</i>	Xavier Clos i Busquets Tamara Gastelaars Mireia Datsira i Gallifa Miquel Caballeria i Surinyach
<i>Psicologia General i Evolutiva:</i>	Montserrat Moncunill i López Pilar Soler i Canudas
<i>Fonaments de la Teràpia Ocupacional:</i>	Consuelo Rivera i Toro Salvador Simó i Algado Joan Mir i Tubau Fina Danés i Crosas

	Adjutori Redorta i Senties Nilda Estrella i Sayag
<i>Activitats de la Vida Diària i Activitats Ocupacionals Aplicades:</i>	Mireia Datsira i Gallifa Salvador Simó i Algado Consuelo Rivera i Toro Judith Rusiñol i Rodríguez
<i>Sociologia:</i>	Teresa Lleopart i Coll Trini Noguer i Puigivila
<i>Salut Pública:</i>	Montserrat Vall i Mayans
<i>Bioestadística:</i>	Joan Carles Casas i Baroy
<i>Patologia Medicoquirúrgica I</i>	Montserrat Arias i Rivero Francesc Alonso i Valdés Josep M. Aragonés i Pascual Xavier de Castro i Gutiérrez F. Xavier Clos i Busquets Eduard Kanterewicz i Binstock Eudald Sellarès i Casas
<i>Geriatrics</i>	Judith Rusiñol i Rodríguez
<i>Teràpia Ocupacional Aplicada I</i>	Anna Bonafont i Castillo Judith Rusiñol i Rodríguez Josefa Adrados i Díaz de Rada Tamara Gastelaars Anna Noguera i Ballús Consuelo Rivera i Toro Sergio Guzmán i Lozano
<i>Pràctiques I</i>	Mireia Datsira i Gallifa Tamara Gastelaars Consuelo Rivera i Toro Judith Rusiñol i Rodríguez
<i>Fèrules i Ajudes Tècniques Anàlisi Terapèutica de les Activitats</i>	Tamara Gastelaars Consuelo Rivera i Toro Tamara Gastelaars Arnau Vernis i Llambies
<i>Patologia Medicoquirúrgica II</i>	Montserrat Rizo i Marcos Xavier de Castro i Gutiérrez Amadeu Godayol i Vila Àngel Torres i Sancho
<i>Teràpia Ocupacional Aplicada II</i>	Nilda Estrella i Sayag Salvador Simó i Algado
<i>Pràctiques II</i>	Consuelo Rivera i Toro Nilda Estrella i Sayag Mireia Datsira i Gallifa Judith Rusiñol i Rodríguez Salvador Simó i Algado
<i>Psiquiatria</i>	Joan López i Carol Gràcia Ferrer i Codinachs M. José Àlvarez i Alonso

Professors de les assignatures optatives

<i>Sexualitat humana</i>	Pilar Turón i Morera Montserrat Faro i Basco Josep Romeu i Anfruns Joaquim Fonoll i Salvador
<i>Tecnologia Aplicada a la Discapacitat I</i> <i>Estimulació Cognitiva en</i> <i>Teràpia Ocupacional</i> <i>Idioma: Anglès</i>	Sergi Guzmán i Lozano M. Carme Crivillés i Grau Salvador Simó i Algado Pilar Tort i Codina Montserrat Pla i Vilanova Teresa Rossell i Puigoriol Jordi Sarrió i Bernal Tamara Gastelaars Núria Prat i Boa
<i>Teràpia Ocupacional Comunitària</i> <i>Comunicació i Llenguatge</i>	
<i>Inserció Sociolaboral</i>	
<i>Teràpia Ocupacional en les</i> <i>Drogodependències</i> <i>Estratègies d'Intervenció en el Dolor Crònic</i>	Salvador Simó i Algado Josep A. Soler i Rius Anna Rovira i Sadurní Montserrat Rizo i Marcos Joan Carles Casa i Baroy
<i>Psicomotricitat</i> <i>Elaboració de Projectes</i>	

Professors de les Assignatures de Lliure Elecció

<i>Actuació en situacions d'Emergència</i> <i>Extrahospitalària</i>	Olga Isern i Farrés Elisenda Jaumira i Areñas Pilar Turón i Morera Anna Bonafont i Castillo
<i>Envel·liment, societat i salut</i>	

Professionals de serveis

<i>Cap de Secretaria Acadèmica:</i>	Marisa Costa i Erra
<i>Cap de Secretaria:</i>	Maite Parés i Teixidor
<i>Secretària Auxiliar:</i>	Elisabet Ylla i Boré Paquita Tubau i Bartés

Calendari Acadèmic

Començament del curs:

Infermeria

1r curs: 29 de setembre de 2003. Presentació a les 10h.

2n i 3r curs : 22 de setembre de 2003

Nutrició Humana i Dietètica

1r curs: 6 d'octubre del 2003. Presentació a les 10h.

2n i 3r curs: 22 de setembre de 2003

Fisioteràpia

1r curs: 6 d'octubre del 2003. Presentacions: Grup A a les 10h. Grup B a les 15 h.

2n i 3r curs: 22 de setembre de 2003

Teràpia Ocupacional

1r curs: 6 d'octubre del 2003. Presentació a les 16h.

2n i 3r curs: 22 de setembre de 2003

Exàmens i avaluacions de febrer:

del 2 al 20 de febrer de 2004

Exàmens i avaluacions de juny:

del 31 de maig al 14 de juny de 2004

Exàmens i avaluacions de setembre:

de l'1 al 12 de setembre de 2004

Dies festius:

1 de novembre de 2003, dissabte

6 de desembre de 2003, dissabte

8 de desembre de 2003, dilluns

23 d'abril de 2004, divendres, festa patronal de la UVic

1 de maig de 2004, dissabte

31 de maig de 2004, dilluns, segona pasqua. Festa local

24 de juny de 2004, dijous, sant Joan

25 de juny de 2004, divendres

5 de juliol de 2004, dilluns, festa major de Vic

11 de setembre de 2004, Diada Nacional de Catalunya

Vacances:

Nadal: del 21 de desembre de 2003 al 7 de gener de 2004, ambdós inclosos.

Setmana Santa: del 4 al 12 d'abril de 2004, ambdós inclosos.

Organització dels Ensenyaments

Pla d'Estudis

El Pla d'Estudis de Teràpia Ocupacional de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut ha estat elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies d'aquesta titulació establerts en el R.D. 1420 / 1990 de 26 d'octubre (B.O.E.núm. 278 de 20 de novembre de 1990).

D'acord amb el Pla d'Estudis, els ensenyaments de Teràpia Ocupacional s'organitzen en tres cursos en els quals es contemplen cicles teòrics i cicles pràctics. El nombre total de crèdits de la titulació és de 207, distribuïts de la següent manera:

Assignatures troncal:	151,5
Assignatures obligatòries:	16,5
Assignatures optatives:	18
Crèdits de lliure elecció:	21

Hi ha assignatures quadrimestrals i anuals. Cada quadrimestre consta de 14 setmanes lectives i un crèdit teòric equival a 10 hores de classe.

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS		C.A.	
Assignatures Anuals			
Activitats de la Vida Diària i Activitats Ocupacionals Aplicades (AVD i AOA)		15	
Anatomia i Fisiologia (AF)		10,5	
Fonaments de la Teràpia Ocupacional (FTO)		12	
Assignatures 1r Quadrimestre	C.A.	2n Quadrimestre	C.A.
Psicologia General i Evolutiva (PGE)	9	Cinesiologia (C)	7,5
Salut Pública (SP)	6	Sociologia (S)	5
		Bioestadística (Bes)	4,5
SEGON CURS		C.A.	
Anuals			
Patologia Medicoquirúrgica I (PMQI)		10,5	
Teràpia Ocupacional Aplicada I (TOAI)		13	
Pràctiques I (PI)		10	
3r Quadrimestre	C.A.	4t Quadrimestre	
Anàlisi Terapèutica de les Activitats (ATA)	7,5	Geriatría (G)	6
Fèrules i Ajudes Tècniques (FAT)	4,5		

TERCER CURS		C.A.	
Anuals			
Patologia Medicoquirúrgica II (PMQ II)		10,5	
Teràpia Ocupacional Aplicada II (TOA II)		13	
Pràctiques II		16	
5è Quadrimestre	C.A.	6è Quadrimestre	C.A.
Psiquiatria	7,5		

Oferta d'assignatures optatives

Les assignatures optatives que ofereix l'escola per al curs 2003-2004 són les següents:

SEGON CURS (crèdits recomanats: 18)		C.A.		C.A.	
3r Quadrimestre			4t Quadrimestre		
Tecnologia Aplicada a la Discapacitat I (TADI)	4,5	Estratèg. d'Interv. en el Dolor Crònic (EIDC)	4,5		
Sexualitat Humana (SH)	4,5	Estimulació Cognit. en Teràp. Ocupac. (ECTO)	4,5		
		Idioma: Anglès (ID)	4,5		

TERCER CURS (crèdits recomanats: 21)		C.A.		C.A.	
5è Quadrimestre			6è Quadrimestre		
Teràpia Ocupacional Comunitària (TOC)	4,5	Inserció Sociolaboral (IS)	4,5		
Psicomotricitat (PSM)	4,5	Teràpia Ocupacional en les Drogodependències (TOD)	4,5		
Comunicació i Llenguatge (CL)	4,5	Elaboració de Projectes (EP)	4,5		

Assignatures de lliure elecció

	C.A.	Durada	1r Qm Grup	2n Qm Grup
Actuació en Situacions d'Emerg. Extrahospitalària (ASSEE)	4,5	Qm		A
Envel·liment, societat i salut (ESS)	4,5	Qm		A

Reconeixement de crèdits

Consulteu el Llibre de l'Estudiant, curs 2003-2004, apartat de Normatives Acadèmiques.

Convocatòria exàmens febrer 2003/ 2004 Teràpia Ocupacional

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Salut Pública	2,02,04	16	1 ^a
Psicologia General i Evolutiva	9,02,04	16	1 ^a
Fèrules i ajudes tècniques	6,02,04	9	Grup A 1 ^a
Fèrules i ajudes tècniques	6,02,04	15	Grup B 1 ^a
Tecnologia aplicada a la discapacitat I	12,02,04	17	1 ^a
Analisi terapèutica de les activitats	17,02,04	16	1 ^a
Sexualitat humana	19,02,04	12	1 ^a
Psiquiatria	2,02,04	16	1 ^a
Psicomotricitat	4,02,04	12	1 ^a
Comunicació i llenguatge	16,02,04	12	1 ^a
Teràpia Ocupacional Comunitària	18,02,04	15	1 ^a

Convocatòria exàmens setembre 2003/ 2004 Teràpia Ocupacional

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Cinesiologia	1,06,04	16	1 ^a
Anatomia i fisiologia	4,06,04	15	1 ^a
Salut Pública	7,06,04	16	2 ^a
Sociologia	9,06,04	16	1 ^a
Bioestadística	11,06,04	16	1 ^a
Fonaments de Teràpia Ocupacional	14,06,04	16	1 ^a
Psicologia General i Evolutiva	16,06,04	16	2 ^a
Act. Vida diària i Act. Ocupac. Aplicades	18,06,04	16	1 ^a
Pràctiques I	2,06,04	10	1 ^a
Estratègies d'intervenció en el dolor crònic	2,06,04	12	1 ^a
Sexualitat Humana	3,06,04	12	2 ^a
Act. en Sit. d'Emergència Extrahospitolaria	7,06,04	9	2 ^a
Estimulació cognitiva TO	8,06,04	16	1 ^a
Tecnologia Aplicada a la Discapacitat I	9,06,04	17	2 ^a
Patologia Médicoquirúrgica I	10,06,04	16	1 ^a
Idioma: anglès	11,06,04	12	1 ^a
Teràpia Ocupacional Aplicada I	14,06,03	16	1 ^a
Fèrules i ajudes tècniques	15,06,04	16	2 ^a
Geriatría	16,06,04	15	1 ^a
Anàlisi terapèutica de les activitats	18,06,04	16	2 ^a

Pràctiques II	2,06,04	10	1 ^a
Psiquiatria	2,06,04	16	2 ^a
Elaboració de projectes	4,06,04	16	1 ^a
Teràpia Ocupacional Aplicada II	4,06,04	16	1 ^a
Elaboració de projectes	4,06,04	16	1 ^a
Teràpia Ocupacional Comunitària	7,06,04	16	2 ^a
Patologia medicoquirúrgica II	9,06,04	15	1 ^a
Psicomotricitat	10,06,04	16	2 ^a
Envelliment Societat i Salut	11,06,04	16	1 ^a
Comunicació i llenguatge	14,06,04	10	1 ^a
Inserció sociolaboral	16,06,04	16	1 ^a
Teràpia ocupacional en drogodependències	18,06,04	16	1 ^a

Convocatòria exàmens setembre 2003/2004 Teràpia Ocupacional

ASSIGNATURA	DIA	HORA	CONV.
Act. Vida diària i Act. Ocupac. Aplicades	1,09,04	16	2 ^a
Biestadística	2,09,04	16	2 ^a
Anatomia i fisiologia	3,09,04	15	2 ^a
Fonaments de Teràpia Ocupacional	7,09,04	16	2 ^a
Cinesiologia	9,09,04	16	2 ^a
Sociologia	10,09,04	16	2 ^a
Geriatrics	1,09,04	16	2 ^a
Sexualitat humana	2,09,04	16	2 ^a
Patologia Médicoquirúrgica I	6,09,04	15	2 ^a
Idioma: anglès	7,09,04	12	2 ^a
Envelliment, societat i salut	7,09,04	16	2 ^a
Teràpia Ocupacional Aplicada I	8,09,04	16	2 ^a
Pràctiques I	9,09,04	16	2 ^a
Estimulació cognitiva TO	10,09,04	16	2 ^a
Teràpia Ocupacional Aplicada II	1,09,04	16	2 ^a
Elaboració de projectes	1,09,04	16	2 ^a
Pràctiques II	2,09,04	12	2 ^a
Inserció sociolaboral	3,09,04	16	2 ^a
Patologia Medicoquirúrgica II	7,09,04	15	2 ^a
Comunicació i Llenguatge	8,09,04	10	2 ^a
Teràpia ocupacional en drogodependències	10,09,04	16	2 ^a

Prerequisits de les assignatures troncal

Prerequisit	Assignatura a cursar
Anatomia i Fisiologia	Pràctiques I
Cinesiologia	Teràpia Ocupacional Aplicada I
Fonaments de la Teràpia Ocupacional	
Anatomia i Fisiologia	Patologia Medicoquirúrgica I
Cinesiologia	
Pràctiques I	Pràctiques II
Teràpia Ocupacional Aplicada I	Teràpia Ocupacional Aplicada II
Patologia Medicoquirúrgica I	Patologia Medicoquirúrgica II

Normativa de Pràctiques

1. L'assistència als tallers, seminaris i pràctiques és obligatòria en un 100 %. A les pràctiques, qualsevol incompliment de l'horari establert suposarà la recuperació d'un dia sencer dins el període pràctic en curs o immediatament després, prèvia conformitat amb l'ajudantia de pràctiques i l'Escola.
2. Les absències s'hauran de justificar. Si superen el 10% de les hores destinades a un període de pràctiques es valorarà si són motiu d'invalidació del període o bé si només cal recuperar-les.
3. Les possibles absències als centres de pràctiques s'hauran de comunicar amb la màxima antelació al mateix servei on es fan les pràctiques, a l'ajudantia de pràctiques i a l'Escola.
4. Els incompliments d'horaris sense coneixement de l'Escola i del centre de les pràctiques de l'estudiant o les absències injustificades són motiu d'invalidació del període de pràctiques.
5. En l'exercici de les pràctiques és totalment obligatori l'ús de l'uniforme oficial de l'Escola, que consta dels següents elements:
  - pijama blanc, segons disseny propi, amb el logotip de la Universitat de Vic brodat a la butxaca superior esquerra;
  - jersei blau marí;
  - mitjons blancs;
  - esclops blancs (no de fusta) o mocassins blancs o sabates esportives blanques d'ús exclusiu per a les pràctiques;
  - carnet d'identificació col·locat en un lloc visible.En els centres on els fisioterapeutes / infermers / terapeutes ocupacionals, no portin uniforme, els responsables de pràctiques ho notificaran a l'estudiant.
En totes les situacions cal portar la identificació de l'EUUS.
6. Cal ser estricta amb la higiene personal i portar els cabells recollits, les ungles curtes i sense pintar, i no portar joies ni objectes similars. Cal dur el tipus d'indumentària i el calçat adequats a cada cas.
7. Cal mantenir el secret professional sempre i a tot arreu.
8. Per a qualsevol modificació que no sigui prevista a la normativa, caldrà fer una instància amb quinze dies d'antelació, adreçada al professor responsable de l'assignatura.

Assignatures Troncals i Obligatòries de 1r curs

Anatomia i Fisiologia

PROFESSORS: Xavier DE CASTRO i GUTIÉRREZ
Josep MOLERA i BLANCH
Salvador PILES i GALDON
Xavier QUER i VALL

Crèdits: 10,5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'alumne:

1. Adquireixi uns coneixements bàsics sobre histologia, immunologia i embriologia.
2. Adquireixi els coneixements bàsics de bioquímica que li permetin la comprensió del cos humà a nivell molecular.
3. Aprengui, enumeri i reconegui les diferents parts de l'anatomia humana.
4. Aprengui el funcionament normal dels diferents òrgans, aparells i sistemes del cos humà.

CONTINGUTS:

1. Histologia.
  - 1.1. Característiques generals de la cèl·lula. Membranes. Citoplasma. Nucli. Cromosomes.
  - 1.2. Estudi bàsic dels diferents teixits del cos humà.
2. Immunologia. Estudi bàsic del concepte immunològic.
3. Embriologia.
  - 3.1. Fecundació i fases a posteriori.
  - 3.2. Relació entre el creixement i organització dels teixits cel·lulars.
  - 3.3. Creixement i organització dels diferents òrgans, aparells i sistemes.
  - 3.4. Somites. Metameris del tars, extremitats i cefàlica.
  - 3.5. Fisiopatologia embriològica.
4. Aparell respiratori.
  - 4.1. Generalitats anatòmiques.
  - 4.2. Mecànica respiratòria. Volums i capacitats pulmonars.
  - 4.3. Intercanvi de gasos.
  - 4.4. Transport de gasos per la sang.
  - 4.5. Regulació de la respiració.
5. Sistema cardiocirculatori.
  - 5.1. Anatomia del cor.
  - 5.2. Funcionament del cor.
  - 5.3. Vasos sanguinis.
  - 5.4. Fisiologia de la circulació
  - 5.5. Sistema regulador.
6. Fisiologia sanguínia.
  - 6.1. Generalitats anatòmiques.
  - 6.2. Funcions de la sang. Funcions de les cèl·lules hemàtiques. Funcions del plasma.

- 6.3. Hemostàsia sanguínia.
- 6.4. Metabolisme del ferro.
- 6.5. Melsa.
- 6.6. Grups sanguinis i Rh.
- 7. Aparell digestiu.
  - 7.1. Generalitats anatòmiques.
  - 7.2. La coordinació fisiològica de les activitats digestives.
  - 7.3. Masticació. Deglució. Motilitat de la boca i l'esòfag.
  - 7.4. Digestió salival. Funcions de la saliva i regulació secretora.
  - 7.5. Característiques funcionals de la digestió gàstrica.
  - 7.6. Característiques funcionals de la digestió intestinal.
  - 7.7. Bilis i bufeta biliar. Digestió pancreàtica.
  - 7.8. Absorció intestinal. Defecació.
- 8. Ronyó i vies urinàries.
  - 8.1. Generalitats anatòmiques
  - 8.2. Funcions del ronyó.
  - 8.3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció en la formació d'orina.
  - 8.4. Activitat osmòtica del ronyó.
  - 8.5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcid-base.
  - 8.6. La micció.
- 9. Aparell genital.
  - 9.1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
  - 9.2. Funcions de l'aparell genital masculí.
  - 9.3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
  - 9.4. Funcions de l'aparell genital femení.
  - 9.5. Glàndules mamàries.
- 10. Endocrinologia.
  - 10.1. Generalitats anatòmiques de les glàndules endocrines.
  - 10.2. Principis fonamentals d'endocrinologia. Hormones.
  - 10.3. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
  - 10.4. Tiroides. Paratiroides. Càpsules suprarenals.
  - 10.5. Pàncreas: anatomia i funcions.
  - 10.6. Funcions endocrines gonadals.
- 11. Anatomia del sistema nerviós.
  - 11.1. Record embriològic i histologia del sistema nerviós.
  - 11.2. Medul·la espinal.
  - 11.3. Tronc d'encèfal.
  - 11.4. Cerebel.
  - 11.5. Cervell.
  - 11.6. Sistema nerviós perifèric. Troncs nerviosos: terminacions perifèriques.
  - 11.7. Les meninges i la circulació del líquid cefaloraquidi.
  - 11.8. Òrgans especials: Visió audició i equilibri
  - 11.9. Estudi conjunt de les principals vies del sistema nerviós.
  - 11.10. Anatomia dels neurotransmissors.
- 12. Fisiologia del sistema nerviós.
  - 12.1. Transmissió nerviosa
  - 12.2. La funció del múscul.
  - 12.3. Funcions integradores del sistema nerviós.

- 12.4. El sistema nerviós autònom o vegetatiu.
- 12.5. Fisiologia del dolor.
- 12.6. Fisiologia de l'espasticitat i les lesions medul·lars
- 12.7. Fisiologia del son i nivells de consciència
13. Anatomia i fisiologia de l'oïda.
14. Anatomia i fisiologia oftalmològica.
15. Anatomia i fisiologia dermatològica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del cicle teòric es farà a partir de:

- Proves objectives alliberadores, parcials que s'hauran de superar amb una puntuació igual o superior a 7, sobre 10.
- En les convocatòries oficials de juny i setembre la nota mínima demanada per poder passar l'assignatura serà de 5, sobre 10.
- En la convocatòria de setembre hi haurà un examen global de tota l'assignatura, prescindint de les proves alliberadores parcials.
- Es valoraran també altres aspectes com l'assistència a classe, la qualitat dels treballs escrits, l'assistència a seminaris, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Codina Puigròs, A. *Tratado de neurología*. Madrid: Libro del Año, 1994.
- Guyton A.C. *Anatomía i fisiología del sistema nervioso. Neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.
- Kamina, P. *Anatomia General*. Madrid: Médica Panamericana, 1997.
- Lehninger, A.L; Nelson, D.L. i Cox, M.M. *Principios de Bioquímica*. 2a ed. Madrid: Omega, 1995.
- Lozano, J.A. i altres. *Bioquímica para ciencias de la salud*. Madrid: Interamericana. Mc Graw-Hill, 1995.
- Netter Frank. *Col·lecció Ciba d'il·lustracions mèdiques*. Barcelona: Salvat, 1985.
- Spalteholz, W. *Atlas de anatomia humana*. Barcelona: Labor, 1975.
- C.M.R.L. *Fisiologia humana. Texto programado*. Mèxic: Limusa -Wiley, 1971.

Cinesiologia

PROFESSORS: F. Xavier CLOS i BUSQUETS
Mireia DATSIRA i GALLIFA
Tamara GASTELAARS
Miquel CABALLERIA i SURINYACH

Crèdits: 7,5

Quadrimestre: 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements necessaris de física aplicable a l'estudi de l'aparell locomotor.
2. Adquireixi els coneixements necessaris sobre les diferents parts de l'anatomia, els aspectes funcionals de l'aparell locomotor humà.
3. Adquireixi els fonaments bàsics per a la comprensió i anàlisi dels patrons de moviment habituals en l'ésser humà.
4. Adquireixi habilitat i destresa en valorar l'amplitud articular.
5. Adquireixi habilitat i destresa en realitzar l'examen muscular.

CONTINGUTS:

1. Anatomia descriptiva i Fisiologia de l'aparell locomotor.
  - 1.1. El teixit ossi. Generalitats. Classificació.
  - 1.2. L'articulació. Generalitats. Classificació.
  - 1.3. El múscul. Generalitats. Classificació.
  - 1.4. Plans i eixos.
  - 1.5. Unitat motora.
  - 1.6. To muscular. Sistemes de control de l'activitat muscular.
  - 1.7. La cintura escapular. Estructura òssia i articular. Músculs de la cintura escapular. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura escapular. Anàlisi de l'abducció de l'extremitat superior. Anàlisi de la cintura escapular en bipedestació i en transport de càrregues.
  - 1.8. L'extremitat superior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat superior. El colze. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura del braç i avantbraç. Canell i mà. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura de la mà. La funció de prensió. L'alimentació.
  - 1.9. La cintura pelviana. Estructura òssia i articular. Musculatura pèlvica. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura pelvi-trocantèria. Variacions axials referents al maluc.
  - 1.10. L'extremitat inferior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat inferior. Genoll. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura de la cuixa. Desviacions axials i alteracions torsionals. Peu i turmell. Fisiologia articular. Anatomia funcional de la musculatura del peu i de la cama. Aspectes posturals. Desviacions axials. La bipedestació. Paper del peu i el turmell en la marxa humana.
  - 1.11. Anàlisi de la marxa humana.
  - 1.12. El tronc. Estructura òssia i articular del raquis. La caixa toràctica.
  - 1.13. Sistemes d'anàlisi en biomecànica.
2. Biofísica:
  - 2.1. Mecànica.
  - 2.2. Treball i Energia.

- 2.3. Sòlid rígid.
- 2.4. Elasticitat i propietats físiques dels teixits.
- 3. Balanç muscular i articular:
  - 3.1. Definició. Metodologia i goniometria.
  - 3.2. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
  - 3.3. Biomecànica

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Una prova objectiva que es realitzarà a la convocatòria de juny i que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de setembre.
- Seminaris pràctics que suposaran un 10% de la nota de l'assignatura.
- Criteris establerts pels professors pel que fa a: assistència a classe, participació activa, proves, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Daniels, L; Whorthingham, C. *Pruebas funcionales musculares*. Madrid: Interamericana Mc Graw-Hill, 1991.
- Dumoulin, J.; De Bisschop, G. i altres *Kinesiologie et biomécanique*. París: Masson, 1991.
- Kapandji, A.I. *Fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.
- Kendall, F.P.; Kendall Mc Creary, E. *Músculos, pruebas y funciones*. Barcelona: Jims, 1985.
- Lacôte, M; Chevalier, A.M.; Miranda, A; Bleton, J.P.; Stevenin, P. *Valoración de la función muscular normal y patológica*. Barcelona: Masson, 1984.
- Le Veau, B. *Biomecánica del movimiento humano*. Mèxic: Trillas, 1991.
- Nordin, M; Frankel, V.H. *Basic biomechanics of the musculoskeletal system*. Londres: Lea & Febiger, 1989.
- Sobotta. *Atlas de anatomia humana*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.
- Testut, L.; Latarjet, A. *Anatomia humana*. Tom I. Barcelona: Salvat, 1973.
- Viladot Voegeli, A. i altres *Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor*. Barcelona: Springler, 2001.

Psicologia General i Evolutiva

PROFESSORS: Montserrat MONCUNILL i LÓPEZ
Pilar SOLER i CANUDAS

Crèdits: 9

Quadrimestre: 1r

OBJECTIUS:

Que l'alumne:

1. Adquireixi coneixements sobre els conceptes bàsics en psicologia humana.
2. Distingueixi els diferents processos psicològics normals de l'ésser humà
3. Compregui la dinàmica de la personalitat com a resultat de la influència dels factors biològics i socioculturals.
4. Identifiqui els mecanismes d'aprenentatge en el desenvolupament de la conducta humana.
5. Desenvolupi una actitud psicològica per a la comprensió de l'individu sa i malalt.
6. Conegui el conjunt d'habilitats per aconseguir una comunicació eficaç i afavoridora de la relació d'ajuda.

CONTINGUTS:

1. Psicologia general.

1.1. Concepte de normalitat.

1.1.1. La «patologia» normal.

1.1.1. La «normalitat» patològica.

1.2. Perspectives actuals: models i aplicacions.

1.2.1. Model conductista.

1.2.2. Model humanista.

1.2.3. Model psicoanalític.

1.3. La personalitat.

1.3.1. El símptoma.

1.3.2. El conflicte.

1.3.3. Primera tòpica.

1.3.4. Segona tòpica.

1.3.5. Les ansietats.

1.3.6. Les defenses.

1.3.7. Principi de realitat versus descàrrega.

1.3.8. Les representacions mentals del cos i les funcions corporals.

1.3.9. Concepte d'estructura i personalitat.

1.3.10. El caràcter.

1.3.10.1. El caràcter neuròtic.

1.3.10.2. El caràcter psicòtic.

1.3.10.3. El caràcter pervers.

1.3.10.4. El caràcter psicossomàtic.

2. Psicologia evolutiva.

Desenvolupament psicomotriu, cognitiu, llenguatge i personalitat al llarg del cicle vital.

2.1. De la concepció al naixement.

2.2. La primera infància (de 0 a 2 anys).

2.3. Els anys preescolars (dels 2 als 6 anys).

2.4. La infància mitjana (dels 6 als 12 anys).

- 2.5. Adolescència (dels 12 als 19 anys).
- 2.6. La maduresa.
- 2.7. La vellesa.
- 3. Psicologia de la salut.
  - 3.1. El cos com a expressió.
  - 3.2. El llenguatge del cos.
  - 3.3. El procés d'emmalaltir: mecanismes que hi intervenen.
  - 3.4. El dol.
  - 3.5. L'elaboració del dol.
  - 3.6. Dol no elaborat.
  - 3.7. Dol normal-dol patològic.
  - 3.8. La situació familiar.
- 4. Psicologia social.
  - 4.1. Influències socials.
  - 4.2. El grup.
  - 4.3. Característiques dels petits grups.
  - 4.4. La conducta en presència de persones.
  - 4.5. Actituds.
- 5. La relació assistencial.
  - 5.1. Comunicació: introducció i conceptes.
    - 5.1.1. La comunicació verbal, no verbal: estils i obstacles.
    - 5.1.2. Importància de l'observació i l'escolta.
    - 5.1.3. La comunicació interpersonal.
    - 5.1.3. La comunicació assertiva.
  - 5.2. La relació terapèutica.
    - 5.2.1. Prerequisits, actituds primordials, actituds facilitadores.
    - 5.2.2. Relació d'ajuda formal.
    - 5.2.3. Relació d'ajuda informal.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Treballs, seminaris i lectures obligatòries, que caldrà presentar en els terminis establerts pels professors.
- Prova escrita al finalitzar l'assignatura.
- Criteris establerts pel professor pel que fa a: assistència, participació activa, elaboració d'apunts, lectura, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Ajuariaguerra, J. *Manual de psiquiatria infantil*. Barcelona: Toray-Masson, 1977.
- Bergeret, J. *Psicología patológica social*. Barcelona: Masson.
- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996.
- Chaplin, J; Krawiec, T.S. *Psicología: Sistemas y teorías*. Mèxic: Nueva editorial Interamericana.
- Flora, D. *La comunicación no verbal*. Madrid: Alianza Editorial, 1976.
- Freud, S. *Introducción a la psicoanálisis*. Barcelona: Edicions 62, 1986.
- Isterrieth, P. *Psicología infantil*. Madrid: Morata.
- Mann, L. *Elementos de psicología social*. Mèxic: Limusa, 1992.
- Rogers, C.R. *Psicología centrada en el cliente*. Barcelona: Paidós, 1981
- Whaley, D.; Malott, R. *Psicología del comportamiento*. Barcelona: Fontanella, 1978.

Fonaments de la Teràpia Ocupacional

PROFESSORS: Consuelo RIVERA i TORO
Fina DANÉS i CROSAS
Salvador SIMÓ i ALGADO
Joan MIR i TUBAU
Adjutori REDORTA i SENTIAS
Nilda ESTRELLA SAYAG

Crèdits: 12

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Descrigui què és la teràpia ocupacional i la situï en el món sanitari actual.
2. Conegui quines són les bases teòriques de la teràpia ocupacional
3. Conegui els mitjans terapèutics, mètodes tècniques d'actuació i instruments per a la pràctica que utilitza la teràpia ocupacional.
4. Reconeixi el seu rol dins de l'equip interdisciplinari en els diferents àmbits d'actuació.
5. Conegui les necessitats per a l'organització i funcionament d'un departament de teràpia ocupacional.
6. Identifiqui les funcions del terapeuta ocupacional i les característiques que ha de tenir.
7. Conegui la disposició legislativa vigent que afecta l'exercici de la teràpia ocupacional.
8. Entengui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la teràpia ocupacional.
9. Conegui i assumeixi els valors i les actituds que configuren la professió de terapeuta ocupacional i les disposicions del codi deontològic.
10. Identifiqui i analitzi les qüestions ètiques que es plantegen en la professió de terapeuta ocupacional i hi sàpiga donar respostes fonamentades.
11. Conegui i interioritzi els drets dels malalts i entengui la necessitat de respectar-los i protegir-los.

CONTINGUTS:

1. Introducció al concepte de teràpia ocupacional.
  - 1.1. Definició.
  - 1.2. Objectius generals.
  - 1.3. Funcions.
  - 1.4. Beneficiaris
  - 1.5. Àrees d'actuació.
  - 1.6. Perfil del terapeuta ocupacional.
2. Orígens i recorregut històric de la teràpia ocupacional.
  - 2.1. Des de l'antiguitat fins al segle XVIII.
  - 2.2. Tractament moral. Moviment d'arts i oficis. Fundadors. La gran expansió. L'actualitat. Història de la teràpia ocupacional a Espanya.
3. Situació actual de la teràpia ocupacional
  - 3.1. Organitzacions professionals.
  - 3.2. Situació actual a Europa, a Espanya i a Catalunya.
4. La teràpia ocupacional com a professió.
  - 4.1. Filosofia de la teràpia ocupacional.
  - 4.2. Codi ètic.
  - 4.3. Models conceptuals i marcs de referència.

5. El procés d'intervenció de la teràpia ocupacional.
  - 5.1. Selecció del model.
  - 5.2. Valoració.
  - 5.3. Planificació i implementació del tractament.
  - 5.4. Avaluació del procés
6. Instruments per a la pràctica professional.
  - 6.1. L'activitat.
  - 6.2. Les adaptacions terapèutiques.
  - 6.3. La relació terapèutica.
  - 6.4. El procés grupal.
7. Equip interdisciplinari.
  - 7.1. Components de l'equip en els diferents àmbits d'actuació.
  - 7.2. Rol del terapeuta ocupacional.
8. Organització i funcionament del servei de teràpia ocupacional.
9. Legislació.
  - 9.1. La relació jurídica amb l'usuari.
  - 9.2. La professió dins l'àmbit del dret penal. La imprudència professional.
  - 9.3. L'intrusisme professional.
  - 9.4. La col·laboració amb la justícia davant de fets presumptament delictius.
  - 9.5. El dret a la vida i a la integritat física.
  - 9.6. Conseqüències jurídiques derivades d'accidents laborals.
  - 9.7. Conseqüències jurídiques derivades d'accidents de trànsit.
  - 9.8. L'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques (legislació).
  - 9.9. Legislació sobre incapacitació; tutela i potestat.
10. Antropologia
  - 10.1. L'home: un ésser pluridimensional.
  - 10.2. La dimensió ètica de la persona humana
  - 10.3. Els drets humans
11. La persona malalta i el seu món
  - 11.1. Humanització de la relació sanitària
  - 11.2. Nuclis fonamentals dels drets dels malalts
  - 11.3. Drets del malalt usuari de l'Hospital (Generalitat de Catalunya) i dret i deures del malalt (article 10 de la Llei General de Sanitat espanyola)
12. Deontologia
  - 12.1. Deontologia i codis deontològics
  - 12.2. Els deures professionals i l'excel·lència professional
  - 12.3. Deontologia professional i ètica personal
  - 12.4. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari
  - 12.5. Codi deontològic del terapeuta ocupacional
13. Conceptes generals d'ètica
  - 13.1. Moral i ètica
  - 13.2. El deure moral: contingut i fonament
  - 13.3. Valors morals, normes morals i consciència moral
  - 13.4. Ètica i dret: semblances i diferències
14. La bioètica
  - 14.1. Definicions
  - 14.2. Factors determinants en la seva gènesi i moments significatius de la seva història
  - 14.3. Característiques principals

- 14.4. Continguts
- 14.5. Criteris per decidir
- 14.6. Metodologies de presa de decisions
- 15. Els comitès de bioètica
  - 15.1. Definició i tipologies
  - 15.2. Funcions específiques
  - 15.3. Metodologia de treball
- 16. El dret a la informació i al consentiment informat
  - 16.1. Dret a la informació: fonamentació i aplicacions
  - 16.2. Avaluació de la capacitat
  - 16.3. El consentiment informat: un procés
  - 16.4. Els formularis de consentiment informat
- 17. El secret professional (la confidencialitat)
  - 17.1. Concepte
  - 17.2. Antecedents històrics
  - 17.3. Aspectes ètics; regulació deontològica i jurídica
  - 17.4. Dificultats actuals en la protecció de la confidencialitat

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà a partir de

- Dues proves durant el curs. La segona prova coincidirà amb la convocatòria ordinària de juny. Suposaran el 80% de la nota final.
- Criteris del professor per assistència a classes, participació activa i treballs. Suposaran el 20% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Beauchamp, T.L. i Childress, J.F. *Principios de ética biomédica*. Barcelona: Masson, 1999.
- Casado M. (ed.). *Materiales de bioética y derecho*. Barcelona: Cedecs, 1996.
- Couceiro (ed.). *Bioética para clínicos*. Madrid: Tricastela, 1999.
- Cortina A. *El quehacer ético*. Madrid: Santillana, 1996.
- Duarte Molina, P.; Noya, B. *Terapia ocupacional en salud mental: principios i práctica*. Barcelona: Masson, 1997.
- Gracia D. *Fundamentos de bioética*. Madrid: Eudema (Ediciones de la Universidad Complutense), 1989.
- Gracia, D. *Procedimientos de decisión en ética clínica*. Madrid: Eudema, 1991.
- Hopkins Smith. *Teràpia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana.
- Jimenez Orantes, M. *Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho*. Barcelona: Jims, 1993.
- Kielhofner, G.; Davis, F.A. *Conceptual foundations of Occupational Therapy*. Philadelphia, 1992.
- Kozier, B; Erb, G.; Oliveri, R. *Enfermería fundamental. Conceptos, principios y práctica*. 2a ed. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill.
- Macdonald *Terapéutica ocupacional en rehabilitación*. Barcelona: Salvat, 1979.
- Martinez-Calcerrada, L. *La responsabilidad civil médico-sanitaria*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Reed & Sanderson *Concepts of Occupational Therapy*. Baltimore: Williams & Wolkins, 1992.
- Simón P. *El consentimiento informado*. Madrid: Tricastela, 2000.
- Thomasma, D.C. i Kushner, T.H. *De la vida a la muerte, ciencia i bioética*. Madrid: Cambridge University Press, 1999.
- Trombly *Terapia Ocupacional para enfermos incapacitados físicamente*. Mèxic: La Prensa Médica Mexicana, 1990.
- Widis Martijena *Ecología humana. Nueva dimensión de la terapia ocupacional*. Argentina: Centauro.
- Dossier de textos sobre bioètica.

Activitats de la Vida Diària i Activitats Ocupacionals Aplicades

PROFESSORS: Mireia DATSIRA i GALLIFA
Salvador SIMÓ i ALGADO
Consuelo RIVERA i TORO
Judith RUSIÑOL i RODRÍGUREZ

Crèdits: 15

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui els valor terapèutic de l'activitat significativa.
2. Compregui les AVD segons les àrees ocupacionals i els models de Teràpia Ocupacional.
3. Adquireixi coneixements i habilitats en l'aplicació de les diferents tècniques desenvolupades en els tallers.
4. Conegui la tècnica bàsica de realització de les diferents activitats realitzades als tallers.
5. Desenvolupi habilitats d'observació respecte a l'execució de les activitats ocupacionals.
6. Expressi les vivències personals en el context grupal per facilitar el coneixement d'un mateix i de l'altre.

CONTINGUTS:

1. Activitats de la vida diària (AVD).
  - 1.1. Definició i classificació de les AVD.
  - 1.2. Evolució històrica de la terminologia.
  - 1.3. Concepte i definició d'autonomia personal.
  - 1.4. Procés d'intervenció de teràpia ocupacional en les AVD.
  - 1.5. Tallers pràctics d'AVD
2. Activitats ocupacionals: fonaments teòrics, experimentació pràctica i introducció a l'anàlisi de les diferents activitats.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita.
  - Una prova pràctica.
  - Treballs escrits.
  - Assistència i participació activa de l'estudiant.
- Cal aprovar cadascuna de les proves i els treballs escrits, amb un 5, per aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Diversos autors *Guía de selección y uso de la silla de ruedas*. Madrid: Imsero, 1998.
Fomentando la independencia después de una lesión medular. Apeto, 1996.
Guías CEAC de la Madera *Juntas*. Barcelona: CEAC.
Hopkins; Smith; Willard; Spackman *Terapia ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 1988.
Maltinskis, K.; Roberti, F.R. *Recuperación funcional del lisiado*. Ediciones Científico-técnicas Americanas.
Palmer and Toms *Manual for functional training*. 2a ed. F.A. Davis Company, 1986.
Ruston, R. *Dressing for disabled people*. Disabled Living Foundation.
Siéntese por favor! Tendencias actuales para los incapacitados. Ed. Otto Bock, 1987.

Els professors recomanaran al llarg del curs la bibliografia específica.

Sociologia

PROFESSORES: Teresa LLEOPART i COLL
Trini NOGUER i PUIGVILA

Crèdits: 5

Quadrimestre: 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements que l'ajudin a analitzar les diferents situacions socials i la diversitat de perspectives culturals.
2. Analitzi les dimensions socials, culturals i polítiques del procés salut-malaltia i del sistema sanitari en què s'inserta la seva pràctica professional.
3. Analitzi com les experiències vitals i el sistema de suport poden ajudar la persona a fer front a les dificultats d'una forma més adaptativa.
4. Conegui la utilitat de les tècniques d'investigació social en la pràctica professional.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la sociologia.
  - 1.1. La sociologia en el context dels sabers.
  - 1.2. Concepte de sociologia i objecte d'estudi.
  - 1.3. Utilitat del coneixement sociològic per entendre el funcionament de la societat i la participació en la vida social.
2. Cultura, individu i societat.
  - 2.1. L'home. Naturalesa i cultura.
  - 2.2. Concepte de cultura i elements que la componen.
  - 2.3. La pluralitat cultural.
  - 2.4. Etnocentrisme i relativisme cultural.
  - 2.5. La societat com a estructura ordenada de rols i estatus: conceptes de rol i estatus
  - 2.6. Canvi social: les variables demogràfiques. La dinàmica de l'estructura d'edats.
3. La socialització
  - 3.1. El procés de socialització.
  - 3.2. Agents socialitzadors: la família, l'escola, les relacions entre parells, els mitjans de comunicació.
  - 3.3. El control social: normes, conformitat i desviació.
  - 3.4. La socialització en el gènere
4. Sociologia de la salut.
  - 4.1. La sociologia de la salut. Bases i conceptes.
  - 4.2. El procés salut-malaltia: la construcció del cos com a constructes socioculturals.
  - 4.3. El morir. Aspectes socials i culturals.
  - 4.4. El cuidar i els cuidadors.
  - 4.5. La família cuidadora: les raons i el cost del cuidar. La família cuidadora des d'una perspectiva política.
  - 4.6. La xarxa social com a sistema de suport.
  - 4.7. La dependència i la cronicitat.
  - 4.8. La discapacitat
    - La diversitat d'experiències vitals davant la dependència i la discapacitat.
    - La integració social de les persones amb discapacitat.

5. Les institucions sanitàries.
  - 5.1. L'hospital com a organització complexa.
  - 5.2. Efectes de la institucionalització.
  - 5.3. Les relacions professional-usuari.
  - 5.4. Professionals i escenaris de la pràctica professional.
6. Estratificació social i desigualtats
  - 6.1. Pobresa i marginació.
  - 6.2. Desigualtats per raons de gènere, edat, ètnia i discapacitat.
  - 6.3. Salut i desigualtats.
7. L'estat de benestar.
  - 7.1. Polítiques socials, sanitàries i educatives
8. Els sistemes de suport social
  - 8.1. Tipus de xarxes de suport.
  - 8.2. Funcions dels sistemes socials de suport.
9. Tècniques d'investigació social
  - 9.1. La investigació en les ciències socials
  - 9.2. Tècniques més utilitzades i possibles aplicacions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà a través del seguiment de les classes i la realització dels treballs derivats del desenvolupament del programa, que representaran el 40% de la nota, i d'una prova escrita que representarà el 60% restant. Per fer mitjana, la prova escrita s'haurà de superar amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

- De Miguel, J.M. *Estructura y cambio social en España*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Giner, S. *Diccionario de sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1998
- Guidens, A. *Sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1993.
- Imsero *Discapacidad y trabajo en España. Estudio de los procesos de inclusión y exclusión de las personas con discapacidad*. Madrid: Imsero. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 1998.
- Light, D.; Keller, S. i Calhoun, C. *Sociología*. Madrid. McGraw-Hill, 1991.
- Muñoz Bustillo, R. (comp.) *Crisis y futuro del estado del bienestar*. Madrid: Alianza Editorial, 1998.
- Picó, J. i Sanchis, E. *Sociología y sociedad*. Madrid: Tecnos, 1996.
- Quivy, R.; Van Campenhoudt, L. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder, 1997.
- Rocher, G. *Introducción a la sociología general*. Barcelona: Herder, 1990.
- Taylor, S.J., Bogdan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós Ibérica, 1992.

Es recomanarà bibliografia específica i complementària durant el curs.

Salut Pública

PROFESSORA: Montserrat Vall i Mayans

Crèdits: 6

Quadrimestre: 1r

OBJECTIUS:

Que l'alumne:

1. Conceptualitzi la salut i la història natural salut-malaltia.
2. Identifiqui els sistemes de salut i els nivells d'atenció.
3. Conegui les normes legals d'àmbit professional.
4. Reconeixi la utilitat de l'Epidemiologia, de l'Antropologia i de la Demografia com a eines de coneixement de la comunitat.
5. Valori les possibilitats de l'Educació per a la Salut per al/la terapeuta ocupacional.

CONTINGUTS:

1. Salut pública i salut comunitària.
  - 1.1. Concepte salut/malaltia.
  - 1.2. Història natural de la salut-malaltia.
  - 1.3. Factors personals i ambientals que condicionen la salut.
  - 1.4. Indicadors de salut i nivell de vida.
  - 1.5. Concepte de salut pública i salut comunitària.
  - 1.6. Concepte d'atenció i nivells de prevenció.
  - 1.7. Diagnòstic de salut.
  - 1.8. Plans i programes de salut.
  - 1.9. Principis i mètodes d'Educació per a la Salut.
2. Sistemes sanitaris
  - 2.1. O.M.S i altres organismes internacionals.
  - 2.2. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
  - 2.3. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària.
  - 2.4. Pla de Salut de Catalunya.
  - 2.5. Atenció Primària de Salut.
  - 2.6. X.H.U.P.
3. Epidemiologia
  - 3.1. Mesura i comparació de les malalties.
  - 3.2. Epidemiologia descriptiva, analítica i experimental.
  - 3.3. Concepte i mesura de risc.

AVALUACIÓ:

El rendiment de cada alumna/e estarà sotmès a un seguiment continuat:

La nota final serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

- Examen individual del contingut teòric de l'assignatura (90%)
- Realització de treballs pràctics (10%)

BIBLIOGRAFIA:

Ahlbom, A.; Nonell, S. *Fundamentos de Epidemiología*. Madrid: Siglo XX, 1987.

- Ashton, J.; Seymour, H. *La nueva salud pública*. Barcelona: SG/Masson, 1990.
- Generalitat de Catalunya. *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1990.
- Generalitat de Catalunya. *Pla de Salut de Catalunya 1996-1998*. Barcelona: Servei Català de la Salut, 1996.
- Martin, A.; Cano, J.F. *Manual de Atención Primaria de Salud*. Barcelona: Doyma, 1989.
- Pressat, R. *Demografia estadística*. Barcelona: Ariel, 1981.
- Vaquero, J.L. *Manual de Medicina Preventiva y Salud Pública*. Madrid: Pirámide, 1992.

Bioestadística

PROFESSORS: Joan Carles CASAS i BAROY
Àngel TORRES i SANCHO

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 1r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
2. Seleccioni, apliqui i interpreti les proves estadístiques per tal d'aplicar-les adequadament a l'anàlisi de les dades.
3. Utilitzi el programa SPSS en el procés de dades.
4. Redacti els resultats obtinguts en l'anàlisi d'una base de dades.
5. Conegui les normes elementals d'edició i de presentació de treballs originals.
6. Conegui algunes de les principals fonts documentals estadístiques en el sector sociosanitari.

CONTINGUTS:

1. Aplicacions de l'Estadística en el camp de les ciències de la salut. Etapes en el procés de la investigació i importància de l'Estadística.
2. Estadística descriptiva:
  - 2.1. Conceptes bàsics: variables, escales de mesura.
  - 2.2. Recollida de la informació.
- Organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació. Creació de la matriu de dades.
  - 2.3. Tabulació de la informació. Taules de distribució de freqüències.
  - 2.4. Representació gràfica de la informació. Aplicacions informàtiques.
  - 2.5. Mesures de tendència central. Mitjana. Moda. Mediana. Proporció.
  - 2.6. Mesures de posició. Percentils. Mediana.
  - 2.7. Mesures de dispersió. Variància. Desviació estàndard. Amplitud. Coeficient de variació.
  - 2.8. Mesures de forma. Índex d'assimetria. Índex d'apuntament.
3. Probabilitat:
  - 3.1. Definició i tipus.
  - 3.2. Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
4. Distribucions de probabilitat.
  - 4.1. Variables discretes:
    - 4.1.1. Llei Binomial.
    - 4.1.2. Llei de Poisson.
  - 4.2. Variables contínues:
    - 4.2.1. "z" Corba normal.
    - 4.2.2. «t» de Student-Fisher.
    - 4.2.3. ji-quadrat.
    - 4.2.4. «F» de Fisher-Snedecor.
5. Estadística inferencial. Població i mostra. Teoria del mostreig. Criteris de representativitat en la selecció dels individus. Disseny amb mesures aparellades o independents.
  - 5.1. Estimació de paràmetres:
    - 5.1.1. Distribució mostral d'un estadístic. Teoria de l'estimació. Intervals de confiança.

- 5.1.2. Estimació de proporcions.
- 5.1.3. Estimació de mitjanes.
- 5.2. Proves d'hipòtesi:
  - 5.2.1. Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.
- 5.3. Proves d'homogeneïtat:
  - 5.3.1. Comparança de proporcions en disseny de grups independents. X^2
  - 5.3.2. Comparança de mitjanes en dissenys de grups independents. "t" d'Student-Fisher per grups independents, "U" de Mann Whitney.
  - 5.3.3. Comparança de proporcions en dissenys de dades aparellades. X^2 , McNemar, Test de Wilcoxon.
  - 5.3.4. Comparança de mitjanes en dissenys de dades aparellades. "t" d'Student-Fisher per dades aparellades.
- 5.4. Proves de relació:
  - 5.4.1. Regressió lineal simple.
  - 5.4.2. Coeficient de correlació lineal de Pearson.
- 5.5. Proves de conformitat:
  - 5.5.1. Comparança entre una proporció experimental i una teòrica. Test Binomial.
  - 5.5.2. Comparança entre una mitjana experimental i una teòrica. "t" d'Student-Fisher per 1 mostra.
  - 5.5.3. Prova de normalitat. Kolmogorov-Smirnov.
- 6. El programa SPSS:
  - 6.1. Creació i transformació d'una base de dades.
  - 6.2. Càlcul de resultats descriptius: taules de freqüències, índex estadístics i representacions gràfiques.
  - 6.3. Càlculs d'estadística inferencial.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura de Bioestadística està formada per 3 activitats obligatòries i 1 d'optativa. Les obligatòries son: un exàmen final, un treball i l'assistència als seminaris setmanals d'SPSS. L'optativa, consisteix a presentar un treball que només puntuarà per optar a la matrícula d'honor. Proves objectives que representaran el 90% de la nota final (examen basat en la resolució d'exercicis). Treballs individuals de realització obligatòria que representaran el 10% restant.

BIBLIOGRAFIA:

- Alaminos, A., *Gráficos*. 1ªed. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1993.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Colton, T. *Estadística en Medicina*. Barcelona: Salvat, 1979.
- Norman i Streiner. *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma, 1996.
- Pardell, H. i col. *Manual de Bioestadística*. Barcelona: Masson, 1986.
- Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén, C.; Vallès Segalés, A.; Canela Soler, J. *Licenciatura. Bioestadística*. 2ª ed. Barcelona: Ediciones Científicas y Técnicas, 1992.
- Schwartz, D. *Métodos estadísticos para médicos y biólogos*. Barcelona: Herder, 1988.
- Susan Milton J. *Estadística para biología y ciencias de la salud*. 2ªed. Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 1994.
- Zaiats V., Calle, M.L., Presas R. *Probabilidad i estadística*. 1ªed. Vic: Eumo Editorial, 1998.
- Manual del usuario SPSS 9.0*. Spss Inc., 1999.

Es recomanarà bibliografia específica per als diferents mòduls.

Assignatures Troncals i Obligatòries de 2n curs

Patologia Medicoquirúrgica I

PROFESSORS: Xavier de CASTRO i GUTIÉRREZ
Francesc ALONSO i VALDÉS
Josep M. ARAGONÈS i PASCUAL
F. Xavier CLOS i BUSQUETS
Eduard KANTEREWICZ i BINSTOCK
Eudald SELLARÈS i CASAS
Montserrat ARIAS i RIVERO

Crèdits:10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
2. Es familiaritzi amb les diferents malalties i les seves problemàtiques.
3. Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocats pels tractaments.
5. Conegui la terminologia medicoquirúrgica.

CONTINGUTS

1. Introducció a la patologia medicoquirúrgica. Concepte i parts de la patologia.
  - 1.1. Terminologia medicoquirúrgica.
  - 1.2. Història clínica: anamnesi, motiu de consulta, exploració, antecedents personals i familiars, proves complementàries i epicrisi.
  - 1.3. Febre: causes, pirògens, simptomatologia i tipus.
  - 1.4. Infecció i malaltia infecciosa: agents, extensió i mecanismes defensius.
  - 1.5. Trasplantaments d'òrgans:
    - 1.5.1. Generalitats.
    - 1.5.2. Trasplantament hepàtic i renal. Estat actual al nostre país.
  - 1.6. Ferides: fisiopatologia, neteja, reparació i cicatrització.
  - 1.7. Especificitats pròpies del cicle vital.
2. Patologia Traumàtica i cirurgia ortopèdica.
  - 2.1. Terminologia en cirurgia ortopèdica i traumatològica (COT).
  - 2.2. Tècniques complementàries en COT.
  - 2.3. Concepte de fractura. Principis fonamentals del tractament de les fractures. Sistemes d'estabilització. Concepte de politraumatitzat.
  - 2.4. Fractures en el nen: característiques i epifisiòlisi.
  - 2.5. Patologia osteoarticular en l'edat del creixement: osteocondritis, osteocondrosi, osteonecrosi, dolors del creixement i deformitats de les extremitats inferiors.
  - 2.6. Escoliosi: tipus, evolució i tractament.
  - 2.7. Lesions tendinoses de la mà. Tendons extensors. Tendons flexors. Patologia traumàtica. Complicacions.

- 2.8. Sistemes d'immobilització no quirúrgics a COT: embenats, fèrules, guixos i sistemes de tracció.
  - 2.9. Fractures de la cintura escapular. Fractures de clavícula, escàpula i cap d'húmer.
  - 2.10 Fractures de la diàfisi humeral. Fractura supracondílica del colze. Fractures articulars del colze.
  - 2.11. Tendinitis del manegot dels rotadors. Luxació aguda de l'espatlla. Luxació recidivant de l'espatlla.
  - 2.12. Fractures de l'avantbraç: etiologia i tractament. Fractures d'epífisi distal del radi: complicacions.
  - 2.13. Patologia traumàtica del canell: fractures i luxacions. Traumatologia dels dits.
  - 2.14. Patologia per sobrecàrrega de l'extremitat superior: tendinitis, síndromes canaliculars. Cervicobraquiàlgia. Diagnòstic diferencial.
  - 2.15. Patologia traumàtica del raquis cervical. Fractures, hèrnia discal. Patologia residual. Cervicobraquiàlgia.
  - 2.16. Columna dorsolumbar i fractures. Patologia discal. Espondilolisi. Espondilolistesi.
  - 2.17. Fractures de pelvis. Fractura i luxació d'anca. Politraumatitzat.
  - 2.18. Fractura de fèmur: elecció del tipus de tractament i complicacions.
  - 2.19. Patologia traumàtica del genoll. Fractura de ròtula. Fractura de meseta tibial. Avaluació de les lesions.
  - 2.20. Patologia meniscal i lligamentosa del genoll. Tractaments ortopèdics versus tractament quirúrgic.
  - 2.21. Fractures de la tibia i el peroné. Fractures bimal·leolars del turmell. Fractura del piló tibial.
  - 2.22. Fractura del tars i dels dits del peu. Astràgal i calcani. Fractures i luxacions.
  - 2.23. Coxartrosi: etiologia, evolució i tractament quirúrgic. Pròtesi total d'anca.
  - 2.24. Gonartrosi: etiologia, evolució i tractament quirúrgic. Osteotomia. Pròtesi total.
  - 2.25. Artroscòpia de genoll, d'espatlla i d'altres articulacions.
  - 2.26. Patologia del peu: metatarsàlgia, talàlgia, dits de martell i hàl·lux valgus.
  - 2.27. Fractures del vell: epidemiologia. Fractures petrocantèries. Fractures subcapitals. Tractament.
  - 2.28. Fractures obertes, osteïtis i osteoartritis. Tumoracions òssies. Tumors benignes. Tumors malignes. Metàstasi.
3. Patologia Nerviosa.
    - 3.1. Generalitats
      - 3.1.1 Sensibilitat: anatomia, fisiologia i patologia.
      - 3.1.2 Motilitat voluntària: anatomia, fisiologia i patologia.
      - 3.1.3 Coordinació i equilibri: anatomia, fisiologia i patologia.
      - 3.1.4 Neuropsicologia. Síndromes topogràfiques cerebrals.
      - 3.1.5 Síndromes medul·lars.
      - 3.1.6 Coma i altres estats de disminució de consciència.
    - 3.2. Malalties desmielinitzants: Esclerosi múltiple.
    - 3.3. Malalties vasculares cerebrals.
      - 3.3.1. Etiologia i entitats nosològiques.
      - 3.3.2. Clínica i evolució.
      - 3.3.3. Pronòstic i seqüeles.
    - 3.4. Malalties degeneratives de les motoneurons: Esclerosi lateral.
    - 3.5. Malalties degeneratives espinocerebel·loses.
    - 3.6. Malalties degeneratives extrapiramidals i altres trastorns del moviment. Síndrome parkinsoniana, corea, distonia i altres.
    - 3.7. Demències degeneratives i altres demències.
    - 3.8. Malalties infeccioses del sistema nerviós.
    - 3.9. Malalties neoplàsiques del sistema nerviós.
    - 3.10. Malalties metabòliques i tòxiques del sistema nerviós.
    - 3.11. Displàcies neuroectodèmiques. Neurofibromatosi i altres.
    - 3.12. Epilèpsia.

- 3.13. Traumatismes del Sistema Nerviós Central.
- 3.14. Malalties de parells cranials, arrels, plexes i nervis perifèrics.
- 3.15. Polineuropaties.
- 3.16. Miopaties. Miastènia. Miàlgies i rampes.
- 3.17. Patologia del dolor en neurologia. Cefalea primària i secundària. Neuràlgies.
- 4. Patologia Reumàtica.
  - 4.1. Classificació i epidemiologia de les malalties reumàtiques.
  - 4.2. La semiologia dels reumatismes.
  - 4.3. Les exploracions complementàries en Reumatologia.
  - 4.4. Artritis:
    - 4.4.1. L'artritis reumatoide.
    - 4.4.2. Les espondiloartropaties inflamatòries.
    - 4.4.3. Les malalties autoinunitàries sistèmiques i altres malalties inflamatòries.
  - 4.5. Les artropaties per microcristalls. Les artritis infeccioses.
  - 4.6. Les malalties reumàtiques a la infància. Altres processos osteoarticulars.
  - 4.7. Artrosi: classificació i manifestacions clíniques.
  - 4.8. Els reumatismes de parts toves. La fibromiàlgia.
  - 4.9. L'osteoporosi i altres malalties òssies.
  - 4.10. Patologia regional.
  - 4.11. Bases generals del tractament de les malalties reumàtiques.
  - 4.12. Problemes pràctics. Situacions clíniques.
  - 4.13. L'impacte social de les malalties reumàtiques.
- 5. Patologia Pediàtrica.
  - 5.1. Creixement físic i desenvolupament psicomotor del nadó a l'adolescent.
  - 5.2. Retard psicomotor. Factors etiològics i avaluació.
  - 5.3. Retard mental i de l'aprenentatge.
    - 5.3.1 Síndrome de Down, Síndrome X Fràgil, Síndrome de Rett, Síndrome d'Angelman.
    - 5.3.2. Trastorns amb dèficit d'atenció i hiperactivitat.
  - 5.4. Paràlisi cerebral infantil. Factors etiològics, classificació, diagnòstic i tractament. Complicacions i patologies associades.
  - 5.5. Hidrocefàlia.
  - 5.6. Defectes del tub neural. Mielomeningocele.
  - 5.7. Malalties neuromusculars.
    - 5.7.1 Atròfia muscular congènita (malaltia de Werdnig-Hoffmann).
    - 5.7.2 Síndrome de Guillain Barré.
    - 5.7.3 Distròfia muscular (malaltia de Duchenne).
    - 5.7.4. Paràlisi braquial obstètrica.
    - 5.7.5. Paràlisi facial.
  - 5.8. Epilèpsia i alteracions del moviment..
  - 5.9. Trastorns de la conducta
    - 5.9.1. Alimentació: anorèxia i bulímia.
    - 5.9.2. Control d'esfínters (enuresi i encopresi).
  - 5.10. El nen amb malaltia crònica (asma, cardiopatia, fibrosi quística, etc.).
- 6. Patologia oncològica.
  - 6.1. Carcinogènesi. Biologia del càncer
  - 6.2. Manifestacions clíniques del tumors. Síndromes paraneoplàsiques.
  - 6.3. Tipus histiològics. Factors pronòstics. Estadis TNM.
  - 6.4. Tractament del càncer. Estratègia general.

- 6.5. Tractament local. Cirurgia. Radioteràpia.
- 6.6. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia.
- 6.7. Tractament pal·liatiu. Malaltia terminal.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberadora durant el curs.
- Un examen ordinari de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa, treballs, lectures i altres.

BIBLIOGRAFIA:

- Doherty, M; Doherty, J. *Reumatología. Exploración clínica*. Barcelona: Wolfe PublishingYear Book de España, 1992.
- Harrison. *Principios de Medicina Interna*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Nelson. *Tratado de pediatría*. 3a ed. Madrid: McGraw-Hill, 1997.
- Mc Rae, Ronald. *Tratamiento práctico de las fracturas*. Madrid: Interamericana, 1986.
- Netter, Frank H. *Sistema Musculoesquelético. Traumatología, evaluación y tratamiento*. Masson, 1985.
- Manual de enfermedades reumáticas*. Sociedad Española de Reumatología. 2a ed. Madrid: Mosby/Doyma Libros, 1996.

Geriatría

PROFESSORS: Judith RUSIÑOL i RODRÍGUEZ
Anna BONAFONT i CASTILLO

Crèdits: 6

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Descrigui els aspectes fonamentals de la biologia de l'envelliment.
2. Identifiqui els diferents recursos assistencials.
3. Conegui els mecanismes de l'envelliment humà en els diferents òrgans i sistemes i identifiqui les malalties més freqüents en el vell.
4. Conegui mètodes de valoració integral i interdisciplinaris.
5. Analitzi tècniques i mètodes específics de valoració i tractament, tant en el vell sa com en el que presenta síndromes invalidants, tenint en compte els diferents nivells assistencials.

CONTINGUTS:

1. Demografia
2. Envelliment
3. Geriatria / Gerontologia / Fragilitat
4. Conceptes de vellesa
5. Mites i prejudicis respecte a la vellesa
6. Diferents respostes subjectives a l'envelliment.
7. Reacció davant les pèrdues (dol normal i dol patològic)
8. Grups d'atenció: assistència geriàtrica
9. Polítiques socials i sanitàries
  - 9.1. Xarxa de recursos socials, sanitaris i socio-sanitaris.
  - 9.2. Model d'atenció socio-sanitari.
10. Valoració geriàtrica integral
  - 10.1. Definició
  - 10.2. Utilitat
  - 10.3. Àrees de valoració
11. La valoració des de TO
  - 11.1. La comunicació amb el vell
12. El cicle vital i l'ocupació
13. La productivitat
14. La jubilació.
15. Automanteniment
16. Oci
17. L'entorn
  - 17.1. Físic
  - 17.2. Psíquic
  - 17.3. Sociofamiliar
18. Les caigudes
19. Les demències

20. El síndrome d'immobilitat

21. El malalt respiratori

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que coincidirà amb la convocatòria de juny i que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Beavoir, S. *La vejez*. Madrid.

Bueno, M.B. i Vega, J.L. *Pensando en el futuro. Curso de preparación para la jubilación*. Madrid: Síntesis.

Chapinal, A. *Involuciones en el anciano y otras disfunciones de origen neurológico*. Barcelona: Masson, 1999.

Courtier, D. Camus, Y. i Sarkar, A. *Tercera edad. Actividades físicas y recreación*. Madrid: Gymnos, 1990.

Durante, P; Pedro, P. *Teràpia Ocupacional en Geriatria*. Barcelona: Masson, 1998.

Hopkins; Smith; Willard; Spackman. *Terapia Ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 1988.

Maños, Q. *Animació estimulativa per a gent gran discapacitada*. Barcelona: Pleniluni, 1996.

Moragas, R. *Gerontología social*. Barcelona: Herder, 1991.

Parreño, R. *Rehabilitación en geriatría*. Madrid: Médicos, 1990.

Parreño, R. *Tercera edad Sana*. Madrid: Inerser, 1990.

Polonio López, B. *Terapia ocupacional en geriatría: 15 casos prácticos*. Madrid: Médica Panamericana, 2002.

Robert T. Woods. *La enfermedad de Alzheimer*. Madrid: Inerser, 1991.

Servei Català de la Salut. *El model d'atenció sociosanitària a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1994.

Teràpia Ocupacional Aplicada I

PROFESSORS: Tamara GASTELAARS
Josefa ADRADOS i DÍAZ DE RADA
Sergio GUZMÁN i LOZANO
Anna NOGUERA i BALLÚS
Consuelo RIVERA i TORO
Judith RUSIÑOL i RODRÍGUEZ

Crèdits: 13

Annual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Determini els efectes del traumatisme i la malaltia sobre l'experiència vital total d'una persona.
2. Seleccioni els models i marcs de referència en funció de les necessitats de tractament.
3. Conegui les tècniques d'intervenció del terapeuta ocupacional en les diferents patologies físiques.
4. Conegui els mètodes d'avaluació per elaborar programes de tractament.
5. Plantegi plans de tractament des de teràpia ocupacional.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la rehabilitació funcional.
  - 1.1. Rol del T.O. en la rehabilitació física.
  - 1.2. Procés d'intervenció.
    - 1.2.1. Eines de valoració: observació i entrevista.
    - 1.2.2. Valoracions segons els diferents enfocaments teòrics aplicats a la rehabilitació física.
    - 1.2.3. Tècniques d'intervenció en relació als enfocaments teòrics.
2. Intervenció en persones afectades d'una patologia específica (característiques, procés d'intervenció).
  - 2.1. Avaluació i intervenció en persones amb malalties reumàtiques.
  - 2.2. Avaluació i intervenció en persones amb lesions neurològiques.
    - 2.2.1. Nervis perifèrics.
    - 2.2.2. Patologies degeneratives SNC.
      - 2.2.2.1. Esclerosi múltiple.
      - 2.2.2.2. Esclerosi lateral amiotròfica.
    - 2.2.3. Accidents cerebrovasculars
    - 2.2.4. Lesions medul·lars.
    - 2.2.5. Traumatisme craneoencefàlic.
  - 2.4. Avaluació i intervenció en persones amb trastorns ortopèdics.
  - 2.5. Avaluació i intervenció en patologia pediàtrica.
    - 2.5.1. Amputacions.
    - 2.5.2. Paràlisi braquial.
    - 2.5.3. Luxació de maluc.
    - 2.5.4. Distròfia muscular.
    - 2.5.5. Espina bífida.
    - 2.5.6. Paràlisi cerebral

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assigntura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberadora durant el curs que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5.
- Una prova escrita, que coincidirà amb la convocatòria de juny, que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi es passarà a la convocatòria de setembre amb tots els continguts.

I els criteris establerts pels professors pel que fa a assistència, participació activa i treballs.

BIBLIOGRAFIA:

Trombly, C.A. *Terapia Ocupacional para enfermos incapacitados físicamente*. Mèxic: La Prensa Mejicana, 1990.

Hopkins; Smith; Willard; Spackman. *Terapia Ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 1998.

Bobath, B. *Hemiplejía del adulto*. Buenos Aires: Panamericana, 1991.

Grieve, J. *Neuropsicología. Evaluación de la percepción y de la cognición*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.

Junqué, C.; Bruna, O.; Mataró, M. *Traumatismos craneoencefálicos. Un enfoque desde la Neuropsicología y la Logopedia*. Barcelona: Masson, 1988.

Le Métayer, M. *Reeducación cerebromotriz del niño pequeño. Educación terapéutica*. Barcelona: Masson, 1994.

Eggers, O. *Occupational therapy in the treatment of adult hemiplegia*. Oxford: Butterworth Heinemann, 1994.

Maltinskis, K; Roberti, F. *Recuperación funcional del lisiado*. Argentina: Ediciones Científicas Americanas.

APETO (Asociación Profesional Española de Terapeutas Ocupacionales). *Fomentando la independencia después de una lesión medular*.

Simon; Brun; Houles. *Poliartritis reumatoide y economía articular*. Barcelona: Geigy, 1983.

Els professors recomanaran bibliografia específica al llarg de l'assignatura.

Pràctiques I

PROFESSORS: Judit RUSIÑOL i RODRIGUEZ
Tamara GASTELAARS
Consuelo RIVERA i TORO
Salvador SIMÓ i ALGADO

Crèdits: 10
Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Desenvolupi capacitats d'observació.
2. Desenvolupi la capacitat de percebre el dia a dia de les intervencions realitzades per el/la terapeuta ocupacional del centre o servei.
3. Adopti una actitud professional i responsable davant l'usuari/pacient i l'equip.
4. Identifiqui la naturalesa dels tractaments que es realitzen al servei o centre i determini el rol del terapeuta ocupacional i els diferents membres de l'equip.
5. Identifiqui el/s problema/es de l'usuari relacionats amb la teràpia Ocupacional i les eines terapèutiques utilitzades per solventar-los.
6. Identifiqui els mitjans o eines terapèutiques utilitzats pel terapeuta ocupacional del centre o servei en el procés de tractament.
7. Conegui les mesures necessàries per a la prevenció de la infecció i les precaucions indispensables per dur a terme la intervenció del terapeuta ocupacional en persones amb tractament específics: drenatges, sèrums, cateterismes, oxigenoteràpia.
8. Conegui els principis d'intervenció davant d'una situació d'emergència hospitalària.

METODOLOGIA:

L'assignatura consta de:

- Seminaris pràctics que es realitzaran a la Universitat de Vic amb grups reduïts.
- Estades de pràctica clínica en un servei de Teràpia Ocupacional. Aquestes pràctiques seran tutoritzades per un professional del centre i per un professor de l'EUCS.

A l'inici de l'assignatura es lliurarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Valoració de l'estada de pràctiques realitzada pel professional del centre (50% de la nota final).
- Treball escrit segons s'especifica al dossier de l'assignatura, valorat pel professor de l'EUCS (50% de la nota final)

Per aprovar l'assignatura serà imprescindible haver obtingut una nota igual o superior a 5 en la valoració del centre i en el treball escrit.

En cas de no superar la nota en la valoració de pràctiques del centre es repetirà el període de pràctiques en un altre centre amb el treball corresponent.

En cas de no superar la nota del treball escrit únicament es repetirà el treball escrit.

Fèrules i Ajudes Tècniques

PROFESSORA: Tamara GASTELAARS

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els fonaments bàsics per seleccionar les fèrules adequades segons la patologia del pacient.
2. Adquireixi els coneixements, habilitats i destresa necessaris per a l'elaboració del disseny i la confecció de les fèrules i adaptacions.
3. Conegui les ajudes tècniques més utilitzades actualment.
4. Adquireixi els coneixements necessaris per a la selecció d'equipament adaptat i equipament d'assistència adequats a cada persona i situació.
5. Adquireixi els coneixements i habilitats necessaris per a l'entrenament de la persona i/o familiars en l'ús d'equipament adaptat, equipament d'assistència.
6. Adquireixi els coneixements necessaris per realitzar una valoració i adaptació ambiental adequada a cada situació.

CONTINGUTS:

1. Adaptacions terapèutiques.
  - 1.1. Equipament adaptat i equipament d'assistència.
    - 1.1.1. Definició: Equipament adaptat i equipament d'assistència.
    - 1.1.2. Classificació.
    - 1.1.3. Selecció i entrenament en l'ús d'equipament adaptat i equipament d'assistència.
    - 1.1.4. Principis bàsics a tenir en compte en realitzar una adaptació.
    - 1.1.5. Realització d'adaptacions.
  - 1.2. Adaptació ambiental.
    - 1.2.1. Definició d'entorn i adaptació ambiental.
    - 1.2.2. Valoració de l'entorn.
    - 1.2.3. Adaptació de l'entorn.
    - 1.2.4. Orientació a les famílies.
  - 1.3. Fèrules per a extremitats superiors
    - 1.3.1. Definició. Descripció històrica de l'evolució de les fèrules.
    - 1.3.2. Classificació.
    - 1.3.3. Principis bàsics a tenir en compte en realitzar una fèrula de les EESS.
    - 1.3.4. Reconeixement i experimentació amb els materials més freqüents.
    - 1.3.5. Descripció de les patologies més freqüents que requereixen .
    - 1.3.6. Intervenció ortèsica.
    - 1.3.7. Realització dels diferents tipus de fèrules.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els criteris següents:

1. Una prova al final del quadrimestre (60% de la nota final).
2. El resultat obtingut en la confecció de les fèrules i adaptacions realitzades en l'assignatura (40% de la nota final).

* Cal aprovar aquests dos punts per superar l'assignatura.

3. Assistència a classe i participació activa de l' estudiant.

*L'assistència a les classes pràctiques és obligatòria.

En acabar l'assignatura, els estudiants hauran de presentar totes les fèrules fetes. En el cas de no poder-les presentar totes, l'estudiant haurà de realitzar un examen pràctic, consistent a confeccionar una fèrula escollida per la professora.

BIBLIOGRAFIA:

Tubiana, R; Thomine, J.M. *La mano. Anatomía funcional y exploración clínica*. Barcelona: Masson, 1992

Viladot, R; Cotti, O; Clavell, S. *Ortesis y prótesis del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1992

Kapandji, A.L. *Fisiología articular. Miembro superior*. Editorial Médica Panamericana, 5a ed., 1999.

Regis St. Elisabeth Tilburg, *Turbocast. Material termoplástico*. Holanda.

Lorraine Williams Pedretti, *Occupational Therapy. Practice Skills for Physical Dysfunction*. St. Louis: Mosby, 4a ed., 1996.

Hopkins, Smith, *Terapia Ocupacional*. Editorial Médica Panamericana, 1998.

Els professors recomanaran bibliografia específica al llarg de l'assignatura.

Anàlisi Terapèutica de les Activitats

PROFESSORS: Consuelo RIVERA i TORO
Tamara GASTELAARS
Montserrat RIZO i MARCOS
Arnau VERNIS i LLAMBIAS

Crèdits: 7,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Valori l'activitat humana com a element organitzador del comportament i determinant de la salut.
2. Valori les activitats com a tècniques de recolzament en el procés terapèutic.
3. Analitzi i enregistri les tècniques esmentades i reconegui el seu valor com activitat amb propòsit.
4. Conegui els aspectes teòrics i les tècniques bàsiques de la creativitat artística en les disciplines del dibuix, l'escultura i la pintura.
5. Adquireixi els coneixements bàsics d'ergonomia i reconegui l'actuació del terapeuta ocupacional en aquest camp.
6. Analitzi el lloc de treball dins el procés de rehabilitació laboral.
7. Assoleixi un aprenentatge teòric i pràctic de les tècniques corporals.

CONTINGUTS

1. Activitats terapèutiques: principis i anàlisi
  - 1.1. Característiques de l'activitat en Teràpia Ocupacional
  - 1.2. Selecció, anàlisi i adaptació de l'activitat.
  - 1.3. L'anàlisi de l'activitat i els marcs de referència.
  - 1.4. Protocol per a l'anàlisi de l'activitat.
2. Ergonomia
  - 2.1. Antecedents i definició.
  - 2.2. Antropometria.
  - 2.3. Ergonomia aplicada al lloc de treball.
  - 2.4. Ergonomia ambiental.
  - 2.5. Hàbits corporals en la vida diària.
  - 2.6. Ergonomia i discapacitat
3. Taller de creativitat.
  - 3.1. Dibuix.
  - 3.2. Pintura.
  - 3.3. Escultura
4. Taller de tècniques corporals
  - 4.1. Tècniques del cos en moviment i en repòs
  - 4.2. El cos en relació amb l'altre
  - 4.3. El cos com a llenguatge
5. Anàlisi del lloc de treball
  - 5.1. Definició i propòsit del lloc de treball
  - 5.2. L'anàlisi ocupacional en la rehabilitació laboral
  - 5.3. Etapes i tècniques de l'anàlisi ocupacional

- 5.4. Treball de camp
6. Aplicació pràctica de l'activitat com a recurs terapèutic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Una prova escrita en la convocatòria de febrer
- Treballs pràctics
- Participació activa a les classes.

BIBLIOGRAFIA:

- Drake, M. *Crafts in Therapy and Rehabilitation*. EE.UU.: Slack Inc., 1992. (Traducció en català)
- Durante P. *Terapia ocupacional en salud mental: Principios y prácticas*. Barcelona: Masson, 1997
- Hopkins; Smith *Terapia Ocupacional*. Barcelona: Médica Panamericana. 1998
- Trombly, C.A. *Terapia ocupacional para enfermos incapacitados físicamente*. Mèxic: Prensa Mexicana, 1990.
- Vayer, P. *El diálogo corporal*. Madrid: Científico Médica, 1985.
- Berges, J.; Lezine. *Test de imitación del gesto*. Barcelona: Toray Masson. 1975
- O.I.T. *Introducción al estudio del trabajo*. Ginebra: OIT. 1983
- Instituto Nacional de Seguridad e Higiene del Trabajo. *Ergonomía*. Barcelona: INSHT. 1994
- Farrer Velázquez, F.; Minaya, L.G. *Manual de ergonomía*. Madrid: MAFRE. 1994
- Jouvencel, M. *Ergonomía básica*. Madrid: Díaz de Santos. 1994
- Lisaght, R. *Job Analysis in Occupational Therapy: Stepping into the Complex World of Business and Industry*. July/August, 1997, vol. 51, n. 7, AJOT.
- Enciclopèdia d'Historia de l'Art. Vol. *Segles XIX i XX: Últimes tendències*. Barcelona: Planeta, 1993.
- Read, H.; *Història de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1984.
- Kandinsky, W.; *Cursos de la Bauhaus*. Barcelona: Alianza Forma, 1994.
- Cirlot L.; *Pintura informal a Catalunya*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Klossowsky P.; Paul Klee. *Journal*. París: Grasset, 1959.
- Bernández, Carmen. *Primeras vanguardias*. Barcelona: Salvat, 1994.
- Penrose R.; *Picasso: Su vida y su obra*. Barcelona: Argos Vergara, 1981.

Assignatures Troncals i Obligatòries de 3r curs

Patologia Medicoquirúrgica II

PROFESSORS: Xavier DE CASTRO i GUTIÉRREZ

Amadeu GODAYOL i VILA

Àngel TORRES i SANCHO

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
- Comprenqui les conseqüències que produeixen les diferents malalties.
- Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
- Conegui els beneficis, els trastorns funcionals i les limitacions provocades pels tractaments.
- Integri la terminologia medicoquirúrgica.
- Comprenqui els conceptes generals de la farmacologia i coneixi les diferents formes farmacèutiques en què es poden trobar els diferents medicaments, relacionant-los amb les diferents vies d'administració.
- Asseguri una informació adequada al pacient, la família i/o els cuidadors respecte a l'administració dels medicaments.

CONTINGUTS

1. Patologia de l'aparell respiratori

- 1.1. Record anatomofisiològic de l'aparell respiratori.
- 1.2. Valoració de la persona amb patologia respiratòria. Semiologia respiratòria.
- 1.3. Procediments diagnòstics en pneumologia.
- 1.4. Insuficiència respiratòria aguda i crònica. Oxigenoteràpia.
- 1.5. Malaltia pulmonar obstructiva crònica. Asma bronquial.
- 1.6. Infeccions del tracte respiratori superior i inferior. Pneumonia, tuberculosi.
- 1.7. Bronquiectàsies. Fibrosi quística.
- 1.8. Patologia vascular pulmonar.
- 1.9. Cancer de pulmó. Cirurgia.
- 1.10. Patologia pleural. Neumotòrax. Drenatge toràcic. Traumatisme toràcic.
- 1.11. Intubació orotraqueal. Ventilació mecànica. Sistemes de ventilació.

2. Patologia de l'aparell cardiocirculatori.

- 2.1. Record anatomofisiològic de l'aparell cardiocirculatori.
- 2.2. Valoració de la persona amb patologia cardíaca i vascular. Semiologia cardíaca i vascular.
- 2.3. Procediments diagnòstics en cardiologia i angiologia.
- 2.4. Patologia del pericardi i del miocardi. Endocarditis. Valvulopaties.
- 2.5. Arterioesclerosi. Cardiopatia isquèmica. Angor. Infart. Cirurgia.
- 2.6. Arítmies cardíques. Marcapasos.
- 2.7. Insuficiència cardíaca.
- 2.8. Malaltia hipertensiva.
- 2.9. Patologia de l'aorta. Coartació. Aneurisma. Disecció aòrtica. Cirurgia.
- 2.10. Patologia arterial perifèrica. Caròtida. Extremitats inferiors.

- 2.11. Patologia venosa i limfàtica. Varices.
- 3. Patologia del sistema endocrí.
  - 3.1. Record anatomofisiològic del sistema endocrí.
  - 3.2. Semiologia endocrina.
  - 3.3. Alteracions de l'hipotàlam i la hipòfisi.
  - 3.4. Patologia de la glàndula tiroide. Cirurgia.
  - 3.5. Patologia de la glàndula paratiroide.
  - 3.6. Diabetis.
  - 3.7. Patologia de les glàndules suprarenals.
  - 3.8. Obesitat.
  - 3.9. Trastorns del metabolisme.
- 4. Patologia de l'aparell digestiu.
  - 4.1. Record anatomofisiològic de l'aparell digestiu.
  - 4.2. Patologia benigna i maligna de l'esòfag. Hèrnia de hiatus. Reflux gastroesofàgic.
  - 4.3. Patologia gastroduodenal. Gastritis. Úlcus pèptic gastroduodenal. Tumors de l'estómac. Cirurgia gastroduodenal.
  - 4.4. Patologia del fetge. Hepatitis aguda i crònica. Cirrosi hepàtica. Tumors. Traumatismes hepàtics. Quist hidatídic.
  - 4.5. Patologia de la bufeta i de les vies biliars. Litiasi biliar. Tumors. Patologia del pàncreas. Pancreatitis aguda i crònica. Pseudoquist. Tumors. Cirurgia biliar i pancreàtica.
  - 4.6. Patologia del budell prim. Obstrucció intestinal. Diarrees agudes i cròniques. Síndrome de mala absorció. Malaltia celíaca.
  - 4.7. Patologia del budell gros. Restrenyiment. Còlon irritable. Malaltia inflamatòria intestinal. Apendicitis aguda. Diverticulosi. Tumors de còlon i recte. Cirurgia del budell gros. Colostomies.
  - 4.8. Patologia anorectal. Sinus pilonidal. Prolapse rectal. Incontinència fecal.
  - 4.9. Hèrnies de la paret abdominal. Eventracions.
  - 4.10. Abdomen agut.
- 5. Patologia renal i urinària.
  - 5.1. Record anatomofisiològic de l'aparell urinari.
  - 5.2. Valoració de la persona amb patologia renal i urinària. Procediments diagnòstics.
  - 5.3. Insuficiència renal (aguda i crònica)
  - 5.4. Alteracions de l'equilibri hicroelectrolític i àcid-base.
  - 5.5. Glomerulonefritis. Síndrome nefròtica. Necrosi tubular.
  - 5.6. Infeccions de l'aparell urinari.
  - 5.7. Litiasi renal i urinària.
  - 5.8. Tumors de l'aparell urinari. Càncer de pròstata.
  - 5.9. Hemodiàlisi. Diàlisi peritoneal. Transplantament renal.
- 6. Patologia del sistema immunitari. Malalties infeccioses.
  - 6.1. Record anatomofisiològic del sistema immunitari.
  - 6.2. Immunodeficiències
  - 6.3. Malalties autoimmunitàries. Xoc anafilàctic.
  - 6.4. Malalties infeccioses. Procés infecció. Procediments diagnòstics.
  - 6.5. Infeccions bacterianes.
  - 6.6. Infeccions per virus.
  - 6.7. Infeccions per espiroquetes i micoplasmes.
  - 6.8. Infeccions per fongs, protozous i cucs.
  - 6.9. Infecció nosocomial. Mesures de prevenció.
  - 6.10. Aïllament en persones immunodeprimides i infectades.

7. Patologia dels òrgans dels sentits.
  - 7.1. Alteracions de la vista.
  - 7.2. Alteracions de l'oïda.
8. Patologia ginecològica.
  - 8.1. Record anatomofisiològic de l'aparell genital femení.
  - 8.2. Semiologia ginecològica. Exploracions ginecològiques.
  - 8.3. Trastorns funcionals de l'aparell genital femení.
  - 8.4. Infeccions vulvovaginals. Fístules vaginals.
  - 8.5. Prolapse genital.
  - 8.6. Incontinència urinària.
  - 8.7. Endometriosi. Patologia benigna de l'úter.
  - 8.8. Patologia maligna de l'úter. Cirurgia uterina.
  - 8.9. Patologia de les trompes.
  - 8.10. Tumors de l'ovari.
9. Patologia del sistema tegumentari.
  - 9.1. Record anatomofisiològic de la pell.
  - 9.2. Al·lopècies.
  - 9.3. Infeccions cutànies: piògenes, víriques, parasitàries i micòtiques.
  - 9.4. Dermatitis excematoses i atopia.
  - 9.5. Psoriasi. Urticàries. Toxicodèrmies
  - 9.6. Tumors cutanis benignes.
  - 9.7. Càncer de la pell.
  - 9.8. Malalties de transmissió sexual.
  - 9.9. Cremades.
  - 9.10. Congelacions i hipotèrmia.
10. Farmacologia.
  - 10.1. Farmacologia general:
    - 10.1.1. Conceptes bàsics de farmacologia.
      - 10.1.1.1. Farmacocinètica.
      - 10.1.1.2. Farmacodinàmia.
    - 10.1.2. Gestió de medicaments com a residus: emmagatzematge i recollida.
  - 10.2. Farmacoteràpia en patologies:
    - 10.2.1. Sistema nerviós
    - 10.2.2. Sistema respiratori
    - 10.2.3. Sistema cardiocirculatori.
    - 10.2.4. Sistema digestiu
    - 10.2.5. Sistema endocrí
    - 10.2.6. Sistema musculoesquelètic
    - 10.2.7. Sistema immunitari
    - 10.2.8. Infeccioses

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberadora durant el curs.
- Un examen ordinari de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa, treballs, lectures i altres.

BIBLIOGRAFIA:

Farreras-Rozman *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace, 1997.

Gonzalez-Merlo *Ginecología*. Barcelona: Masson, 1992.

Harrison *Principios de Medicina Interna*. Madrid: McGraw-Hill, 1998

Mata Rodríguez, C. i altres *Farmacología Clínica*. Barcelona: Masson, 1997

Catálogo de Especialidades Farmacéuticas. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, 2000.

Teràpia Ocupacional Aplicada II

PROFESSORS: Nilda ESTRELLA i SAYAG
Salvador SIMÓ i SALGADO
Tamara GASTELAARS

Crèdits 13
Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui els diferents marcs de referència utilitzats en T.O. així com la seva aplicació.
2. Tingui els elements suficients per detectar les diferents estructures clíniques.
3. Sàpiga programar i aplicar la T.O. en els àmbits de la salut mental.
4. Sàpiga organitzar un departament de T.O. i plans d'intervenció.

CONTINGUTS:

1. Teràpia Ocupacional en el camp de la salut mental: història i actualitat:
  - 1.1 Principis fonamentals de la pràctica de la T.O. en salut mental.
  - 1.2 Funció del terapeuta ocupacional en els diferents camps d'intervenció en salut mental: assistencial, educatiu, terapèutic.
  - 1.3 Funció del terapeuta ocupacional en assistència primària, secundària i terciària.
2. Teràpia Ocupacional i inserció sociolaboral: història i actualitat:
  - 2.1 Principis fonamentals de la pràctica de la T.O en inserció laboral.
3. Teràpia Ocupacional en el camp social: història i actualitat:
  - 3.1 Principis i pràctica de la T.O en el camp social.
4. Consideracions fonamentals per a la pràctica de la T.O:
  - 4.1 La resposta subjectiva a la malaltia.
  - 4.2 Relació professional usuari: la transferència.
  - 4.3 Responsabilitat professional. Responsabilitat de l'usuari.
  - 4.4 La demanda.
  - 4.5 La resistència al tractament.
5. Teràpia Ocupacional i marc institucional:
  - 5.1 Diferents models institucionals.
  - 5.2 Noció d'equip en salut mental.
  - 5.3 Equip interdisciplinari i equip multidisciplinar.
  - 5.4 Interconsulta.
  - 5.5 Els informes.
  - 5.6 La història clínica.
6. El procés d'intervenció:
  - 6.1 Valoració: diferents models i escales de valoració.
  - 6.2 Planificació del procés.
  - 6.3 L'avaluació.
7. Principals models de la Teràpia Ocupacional:
  - 7.1 Importància del marc teòric de referència en la pràctica de la Teràpia Ocupacional.
  - 7.2 El model canadenc.
  - 7.3 El model de l'ocupació humana.

- 7.4 El model psicodinàmic.
- 8. Aplicació teoricopràctica dels marcs de referència i el context en què es desenvolupa:
  - 8.1. Requisits per a l'aplicació de la Teràpia Ocupacional.
  - 8.2 Recursos humans i materials segons els diferents camps d'intervenció.
  - 8.3 La funció de l'activitat: productiva, d'oci, creativa...
- 9. La intervenció grupal:
  - 9.1 L'individual i el social: l'individu i el grup.
  - 9.2 Dinàmica del grup en els diferents camps d'intervenció.
  - 9.3 Infància i dinàmica de grups.
  - 9.4 Adolescència i dinàmica de grups.
  - 9.5 L'adult i el grup.
- 10. La formació continuada del terapeuta ocupacional en el marc de la salut mental:
  - 10.1 Importància de la supervisió.
  - 10.2 Assessorament tècnic.
  - 10.3 El treball d'investigació.
- 11. Seminaris pràctics.

AVALUACIÓ:

A l'inici del curs el professor informará sobre els criteris d'avaluació.
L'assistència als seminaris pràctics és obligatòria.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

- Durante Molina, P.; Noya Arnaiz, B. *Terapia Ocupacional en Salud Mental: Principios y prácticas*. Barcelona: Masson, 1998.
- Durante Molina, P. i altres *Terapia ocupacional en salud mental: 23 casos clínicos comentados*. Barcelona: Masson, 2000.
- Pin, S.; Jarreau, G. *Una psicoterapia por el arte. Teoría y técnica*. Argentina: Nueva Visión, 1995.
- Ey, H. i altres *Tratado de psiquiatría*. Barcelona: Toray Masson, 1980.

Complementària:

- Alvarez, J.M. *La invención de las enfermedades mentales*. Dor, 1999.
- Foucault, Michel *El nacimiento de la clínica, una arqueología de la mirada médica*. Mèxic: Siglo XXI, 1991.
- Kriz, J. *Corrientes fundamentales en psicoterapia*. Argentina: Amorrortu, 1990.

Es recomanarà bibliografia específica i complementària durant el curs.

Pràctiques II

PROFESSORS: Consuelo RIVERA i TORO
Salvador SIMÓ i ALGADO
Nilda ESTRELLA SAYAG

Crèdits: 10

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Desenvolupi capacitats d'observació, reflexió i d'intervenció
2. Desenvolupi la capacitat de percebre el dia a dia de les intervencions realitzades per els professionals del centre o servei i pugui reflexionar sobre treball interdisciplinari
3. Desenvolupi la capacitat de valorar les capacitats i els límits de les persones amb les quals haurà d'intervenir.
4. Desenvolupi la capacitat de plantejar objectius en els diferents nivells de recuperació i rehabilitació i seleccioni els recursos adequats per a cada situació.
5. Desenvolupi la capacitat de valorar l'efectivitat de la teràpia ocupacional en els diferents camps i serveis.

METODOLOGIA:

L'assignatura consta de:

- Seminari pràctic que es realitzaran a la Universitat de Vic amb grups reduïts.
- L'estudiant realitzarà 12 setmanes de pràctiques distribuïdes en dos períodes.
- Aquestes pràctiques seran tutoritzades per un professional del centre i per un professor de l'EUCS.

A l'inici de l'assignatura es lliurarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Valoració de l'estada de pràctiques realitzada pel professional del centre (50% de la nota final).
- Treball, un per cada període segons s'especifica al dossier de l'assignatura, valorat pel professor de l'EUCS (50% de la nota final).

Per aprovar l'assignatura serà imprescindible haver obtingut una nota igual o superior a 5 en la valoració del centre i en el treball, en cadascun dels dos períodes de pràctiques.

En cas de no superar la nota en la valoració de pràctiques del centre, es repetirà el període de pràctiques en un altre centre amb el treball corresponent.

En cas de no superar la nota del treball, únicament es repetirà el treball escrit.

BIBLIOGRAFIA

Servirà de consulta la bibliografia que s'ha recomanat en les diferents assignatures, així com l'específica dels diferents camps d'intervenció.

Psiquiatria

PROFESSORS: Joan LÓPEZ i CAROL
Gràcia FERRER i CODINACHS
M. José ÁLVAREZ i ALONSO

Crèdits: 7'5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- Conegui l'evolució històrica i legal de l'assistència a les persones amb malalties mentals.
- Conegui els recursos assistencials socio-sanitaris disponibles per a l'atenció específica de la salut mental de la població.
- Identifiqui la simptomatologia bàsica i les diverses entitats patològiques psiquiàtriques, així com les principals línies terapèutiques.
- Adquireixi les actituds, les aptituds i els mecanismes que intervenen en qualsevol relació terapèutica.

CONTINGUTS:

1.-Aspectes generals:

- 1.1.-Introducció i fonaments històrics.
- 1.2.-Concepte de Salut Mental i Transculturalitat.
- 1.3.-Epidemiologia dels trastorns mentals.
- 1.4.-Pla de Salut i Xarxa Assistencial en Salut Mental.
- 1.5.-Legislació socio-sanitària en Salut Mental i Drogodependències.

2.-Psicopatologia:

- 2.1.-Desenvolupament psicopatològic de la persona.
- 2.2.-Concepte de malaltia i normalitat.
- 2.3.-Descripció, procés i estratègies d'intervenció en relació a:
  - 2.3.1.-Trastorns mentals de la infància.
  - 2.3.2.-Trastorns mentals de l'adolescència.
  - 2.3.3.-Trastorns mentals orgànics.
  - 2.3.4.-Trastorns de personalitat.
  - 2.3.5.-Trastorns adaptatius.
  - 2.3.6.-Trastorns de l'alimentació.
  - 2.3.7.-Trastorns dissociatius.
  - 2.3.8.-Trastorns per ansietat.
  - 2.3.9.-Trastorns somatoforms.
  - 2.3.10.-Trastorns de l'estat d'ànim.
  - 2.3.11.-Trastorns psicòtics: esquizofrènia, paranoia...
  - 2.3.12.-Trastorns afectius.
  - 2.3.13.-Trastorns sexuals.
  - 2.3.14.-Moments de crisi: agitació, suïcidi.
- 2.4.-Diferents terapèutiques en Salut Mental: psicoteràpies, psicofarmacologia, i altres...

3.-Drogodependències:

- 3.1.-Concepte i classificació de les drogues.
- 3.2.-Aspectes històrics, culturals i socioeconòmics.

- 3.3.-Factors condicionants del consum i estratègies preventives.
- 3.4.-Diagnòstic i tractament de les addiccions a: alcohol, opiacis, cocaïna i altres psicoestimulants, cannabis, al·lucinògens, inhalants, tabaquisme i cafeïna.
- 3.5.-Altres addiccions.
- 3.6.-Xarxa d'atenció a les drogo dependències i legislació.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Prova escrita eliminatòria.
- Assistència i participació en els treballs grupals a classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Departament de Sanitat Seguretat Social; Servei Català de la Salut. CIM.9.MC: *Classificació Internacional de Malalties. Modificació Clínica*. Barcelona: Edicions Proa, 1993.
- American Psychiatric Association *DSM-IV: Manual diagnòstic y estadístico de los trastornos mentales*. Barcelona: Masson, 1995.
- Vallejo Ruiloba, Julio. *Introducción a la psicopatología y psiquiatría*. Barcelona. Salvat Editores, 1990
- Rodríguez Sascristán, J. *Psicopatología del niño y del adolescente*. 3a ed. Sevilla: U. Sevilla, 1995.
- Soler Insa, P.A; Gascón Barrachina, J. *RTM-II: Recomendaciones terapèuticas en los trastornos mentales*. Barcelona: Masson, 1999.
- Kaplan, Harold; Benjamin, J. *Tratado de psiquiatría*. Barcelona: Masson.

Assignatures Optatives

Sexualitat Humana

PROFESSORS: Montserrat FARO i BASCO
Josep M. ROMEU i ANFRUNS
M. Pilar TURÓN i MORERA

Crèdits: 4,5
Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- 1.- Adquireixi coneixements dels aspectes biològics, socioculturals i psicològics que integren la sexualitat humana.
- 2.- Conegui la implicació de la malaltia en la sexualitat humana, així com les seves repercussions psicosocials.
- 3.- Conegui els diferents programes d'orientació i educació sexual tant des del punt de vista individual com comunitari.
- 4.- Adopti actituds ètiques, responsables i respectuoses davant les múltiples expressions de la sexualitat humana.

CONTINGUTS:

- 1.- Perspectives històriques de la sexualitat. Visió antropològica.
- 2.- Sexualitat humana i cultura.
- 3.- Dimensions de la sexualitat.
- 4.- Comportament sexual humà:
  - 4.1 La sexualitat en les diferents etapes del cicle vital.
  - 4.2 Resposta sexual humana.
  - 4.3 Característiques i varietat de la conducta sexual.
- 5.- Sexualitat i reproducció
- 6.- Transtorns de la sexualitat:
  - 6.1 Disfuncions sexuals.
  - 6.2 Parafilies.
  - 6.3 Transtorns de la identitat sexual.
- 7.- Malalties de transmissió sexual.
- 8.- Sexualitat i VIH / SIDA.
  - 8.1 Sexualitat, VIH / Sida i societat.
  - 8.2 Política sanitària, prevenció i control de la infecció pel VIH / Sida.
  - 8.3 Educació per a la prevenció del VIH / Sida.
  - 8.4 Aspectes socials en relació al VIH / Sida.
  - 8.5 El rol de la infermera davant el VIH / Sida.
- 9.- Impacte de les malalties cròniques sobre la sexualitat humana.
- 10.- Sexualitat i discapacitat.
- 11.- Sexualitat coercitiva. Programes de prevenció.
- 12.- Programes d'educació sexual.

13.- Aspectes ètics i legals entorn a la sexualitat humana.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Assistència i participació a classe.
- Presentació d'un treball final.

BIBLIOGRAFIA:

- Amor Pau, J.R. *Afectividad y sexualidad en la parsona con deficiencia*. Madrid: Universidad Pontificia Comillas, 1997.
- Baldaro, J. i col. *La sexualidad del deficiente*. Barcelona: Ceac, 1988.
- Bancroft, J. *Desviaciones de la conducta sexual*. Barcelona: Fontanella, 1977.
- Gatell, J.M. i altres *Guia práctica del sida*. 6a ed. Barcelona: Masson, 2000.
- Gellman, Charles *El placer masculino*. Esplugues de Llobregat: Plaza&Janés, 1996.
- Hare-Mustin Racher, T. *Marcar la diferencia psicología y construcción de los sexos*. Barcelona: Herder, 1994.
- Margulis, Lynn *Què és el sexe?* Barcelona: Proa, 1999.
- Masters William, H. *Respuesta sexual humana*. Buenos Aires: Inter-médica, 1981.
- Masters William, H. *Eros. Los mundos de la sexualidad*. Barcelona: Grijalbo Mondadori, 1996.
- Masters William, H. *La sexualidad humana*. Barcelona: Grijalbo, 1995.
- Polo, R. *Manual de nutrición y sida*. Fundación Wellcome España, 2000.
- Kaplan, Helen Singer *La nueva terapia sexual tratamiento activo de las disfunciones sexuales*. Madrid: Alianza, 1994.
- Sontag, S. *El sida y sus metáforas*. Barcelona: Muchnik, 1989.
- Sontag, S. *La enfermedad como metáfora*. Barcelona: Empuries, 1997.
- Stoppard, Miriam *Guia del sexo Miriam Stoppard*. Barcelona: Ediciones Primera Plana D.L, 1998.
- Tordjman, Gilbert *El placer femenino*. Barcelona: Plaza&Janés, 1997.

FONTS DOCUMENTALS:

Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya

www.gencat.es/sanitat/cat/sidaspinfo.htm

Ministerio de Salud y Consumo

www.msc.es/sida/home.htm

Sida Studi

www.intercom.es/sidastud

Sexualitat

www.arconet.es/med/avg/home.htm

www.psicoplanet.com/temas/tema26.htm

Tecnologia Aplicada a la Discapacitat I

PROFESSOR: Joaquim FONOLL i SALVADOR

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les característiques fonamentals de la societat de la informació i sàpiga utilitzar els instruments bàsics de les tecnologies de la informació i la comunicació
2. Identifiqui les diverses ajudes que poden proporcionar les tecnologies de la informació per a les persones amb discapacitat,
3. Conegui l'ús de la tecnologia en el camp de la discapacitat, posant especial èmfasi en la contribució de la millora de la qualitat de vida de les persones amb disminucions, i també en la seva repercussió en l'educació, el treball, la interacció social, el temps lliure.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la tecnologia de la informació:
  - 1.1. Maquinari: ordinadors i perifèrics.
  - 1.2. Programari: sistemes operatius, programes i aplicacions.
  - 1.3. Internet i les xarxes de comunicació.
  - 1.4. Dels ordinadors a la societat de la informació.
2. El processador de text:
  - 2.1. Funcions bàsiques: escriure, desar / recuperar, imprimir.
  - 2.2. Integració de text, dibuix i taules.
  - 2.3. El format del text: els estils, les columnes i les plantilles.
3. Eines de disseny gràfic:
  - 3.1. Ús de les eines bàsiques per traçar, pintar, retallar i enganxar imatges
  - 3.2. Nocions elementals sobre els tipus de gràfics, la paleta de colors i el formats del fitxers
  - 3.3. Eines de presentació d'imatges i narracions gràfiques
4. Recerca d'informació:
  - 4.1. Navegació per la web: nocions bàsiques, recuperar informació, adreces interessants
  - 4.2. Estratègies per localitzar informació: els portals, els cercadors, el llenguatge d'interrogació
  - 4.3. Edició de pàgines web: components d'una pàgina, eines d'edició, el llenguatge HTML
  - 4.4. Catàlegs i publicacions en CD-ROM
5. La comunicació per internet.
  - 5.1. La missatgeria i el xat .
  - 5.2. Funcions bàsiques, normes d'utilització.
  - 5.3. La transmissió de fitxers.
  - 5.4. Altres serveis: ràdio, televisió, videoconferència....
6. L'ordinador i les persones amb discapacitat.
  - 6.1. Barreres a l'accessibilitat i disseny per a tothom.
  - 6.2. Programes específics o accés adaptat.
  - 6.3. Opcions d'accessibilitat del Windows.
  - 6.4. Recursos específics: programari i maquinari.
7. Discapacitat física:

- 7.1. Característiques i dificultats en l'accés.
- 7.2. Recursos per a la configuració del teclat i ratolí.
- 7.3. Tipus d'accés alternatiu: teclat, ratolí, commutadors.
- 7.4. Teclats virtuals i accés per escaneig.
- 7.5. Plafons de comunicació.
- 7.6. Camps d'aplicació: accés a la comunicació, teleformació i teletreball.
- 8. Discapacitat sensorial:
  - 8.1. Deficiència visual:
    - 8.1.1. Deficiència visual: ceguesa, resta visual i dificultats en l'accés.
    - 8.1.2. Recursos per configurar de la interfície gràfica de l'ordinador.
    - 8.1.3. Tiflotecnologia i accés alternatiu: línia braile, lectors de pantalla...
    - 8.1.4. Programes amb veu: missatges enregistrats i sistemes de síntesi de veu.
  - 8.2. Deficiència auditiva:
    - 8.2.1. Deficiència auditiva: sordesa, hipoacúsia. Característiques i dificultats en l'accés i la comunicació.
    - 8.2.2. Recursos per a l'estimulació de la parla, la rehabilitació del llenguatge i l'aprenentatge de llenguatges no verbals.
    - 8.2.3. Camps d'aplicació: accés a la informació, als mitjans de comunicació i a l'oci.
- 9. Discapacitat cognitiva:
  - 9.1. Tipologies, característiques i dificultats en l'accés.
  - 9.2. Eines del sistema i estratègies per simplificar l'accés i l'entorn de treball.
  - 9.3. Programes per l'estimulació cognitiva i l'aprenentatge: entorns oberts i EAO.
  - 9.4. Camps d'aplicació i repercussió social.
- 10. Aplicació de la informàtica a la Teràpia Ocupacional:
  - 10.1. en les activitats de la vida diària.
  - 10.2. en les activitats d'oci.
  - 10.3. en les activitats de productivitat.
  - 10.4. en l'àmbit geriàtric, en la discapacitat i en els àmbits d'exclusió social.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- un treball d'aplicació dels coneixements que es realitzarà durant el desenvolupament de les classes i que representarà un 45% de la nota
- els exercicis realitzats a l'hora de classe que representaran un 10% de la nota
- i un examen final per escrit que representarà un 45% de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

El professor recomanarà bibliografia específica al llarg del curs.

Estimulació Cognitiva en Teràpia Ocupacional

PROFESSOR: Sergi GUZMÁN i LOZANO

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements bàsics de l'estructura i contingut de l'estimulació cognitiva (EC).
2. Conegui i pugui utilitzar els diferents models i marcs teòrics en l'aplicació de l'estimulació cognitiva des de TO.
3. Identifiqui i desenvolupi plans d'intervenció adaptats a les diferents disfuncions cognitives ja sigui de tipus transitori permanent i/o degeneratiu.
4. Conegui i adquireixi els coneixements i habilitats bàsiques per a l'elaboració de programes psicoestimulats, tant dins l'àmbit geriàtric com psiquiàtric.
5. Adquireixi els coneixements bàsics per a l'aplicació de l'estimulació cognitiva en el context institucional i dins l'equip interdisciplinari.

CONTINGUTS:

1. Introducció:
  - 1.1. Situació actual de l'estimulació cognitiva.
  - 1.2. Models actuals de l'estimulació cognitiva en psiquiatria i psicogeriatria.
  - 1.3. Situació futura i línies possibles.
  - 1.4. Programes actuals i futurs.
2. Definició d'E.C.
3. Objectiu general:
  - 3.1. Objectius específics en geriatria.
  - 3.2. Objectius específics en psiquiatria.
4. Elements que engloba l'E.C:
  - 4.1. Elements de les funcions mentals superiors.
  - 4.2. Elements de la psicomotricitat.
  - 4.3. Elements psicosocials.
5. Aspectes condicionats de l'E.C:
  - 5.1. Context terapèutic.
  - 5.2. Pacient.
  - 5.3. TO.
6. Metodologia de l'E.C:
  - 6.1. Tipus de disfunció cognitiva.
  - 6.2. Perfil del pacient amb disfunció cognitiva.
  - 6.3. Sistemes de valoració:
    - 6.3.1. D'altres professions.
    - 6.3.2. Propis de la TO.
  - 6.4. Models i marcs de referència de TO en l'aplicació de l'E.C.
    - 6.4.1. Model de discapacitat cognitiva de K. Allen.
    - 6.4.2. Marc cognitivoconductual.
    - 6.4.3. Marc cognitivoconceptual.

- 6.4.4. Tècniques.
- 6.5. Relació entre sistemes de valoració i models per a la pràctica.
- 6.6. Tipus d'activitats d'E.C.
- 6.7. Modalitats d'intervenció.
  - 6.7.1. en la formalització de grups.
  - 6.7.2. Tipus de grups.
- 7. Activitats de la vida diària (AVD):
  - 7.1. Funcions reguladores de les AVD.
  - 7.2. Tècniques d'aplicació en l'afectació de l'autonomia en el pacient amb disfunció cognitiva.
- 8. Activitats per a l'E.C., orientades a:
  - 8.1. Memòria:
    - 8.1.1. Tècniques d'orientació a la realitat.
    - 8.1.2. Reminiscència.
  - 8.2. Percepció.
  - 8.3. Llenguatge.
  - 8.4. Pràxies.
  - 8.5. Raonament lògic.
  - 8.6. Atenció/ Concentració.
  - 8.7. Teràpia sensomotriu.
  - 8.8. Psicomotricitat.
  - 8.9. Socioteràpia.
- 9. Aspectes per a elaborar programes d'E.C.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Prova escrita d'avaluació final.
- Criteris del professor per a assistència a classe, participació activa i treballs en grup sobre:
  - Anàlisi de poblacions
  - Serveis de T.O.
  - Programes i subprogrames
  - Activitats

BIBLIOGRAFIA:

- Martijena, Nidia. *Ecología humana. Nueva dimensión de la Terapia Ocupacional*. Argentina: Centauro.
- Israel, Liline. *Método de entrenamiento de la memoria*. Senar.
- Luria. *El Cerebro en acción*. Barcelona: Fontanella, 1979.
- Richard, J; Rubio, I. *Terapia Psicomotriz*. Barcelona: Masson, 1996.
- Gómez Tolón, J. *Fundamentos metodológicos de la TO*. Saragossa: Mira, 1997.
- Jiménez Ortega, J.; González Torres, J. *Psicomotricidad y educación física*. Visor.
- Grieve, June. *Neuropsicología: evaluación de la percepción y la cognición*. Buenos Aires: Médica Panamericana, 1995.
- Durante, Pilar; Noya, Blanca. *TO en Salud Mental: Principios y práctica*. Barcelona: Masson, 1998.
- Pla de Salut. Quadern n. 10. *Els trastorns cognitius de la conducta en l'atenció socio sanitària*. Servei Català de la Salut, 1998.

Idioma: Anglès

PROFESSORA: M. Carme CRIVILLÉS i GRAU

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Desenvolupi els coneixements de gramàtica necessaris per a l'adquisició d'un ús precís i correcte de la llengua anglesa, tant oral com escrita.
2. Adquireixi el vocabulari i frases fetes pròpies d'un context de Teràpia Ocupacional.
3. Desenvolupi la capacitat de comprensió de textos escrits, vídeos i gravacions.

CONTINGUTS:

1. Language:

- 1.1. Some writing and spelling rules
- 1.2. Review and contrasting tenses (active and passive)
- 1.3. Narrating and linking past, present and future events
- 1.4. Hypothetical situations and the conditionals
- 1.5. Reporting statements, questions and commands
- 1.6. Describing, defining and the relative clauses
- 1.7. Useful phrases and vocabulary

2. Physiotherapy and Occupational Therapy

- 2.1. Parts of the body
- 2.2. Body position and body mechanics (patient and therapist)
- 2.3. Anamnesis
  - 2.3.1. Learning to walk again
  - 2.3.2. Being an in-patient
  - 2.3.3. I thought I would never walk again
  - 2.3.4. The tiny gap between life and death
  - 2.3.5. Sick kids
  - 2.3.6. Ergonomics
  - 2.3.7. A.B.C. First Aid Facts
- 2.4. New approaches to Physiotherapy and Occupational Therapy through the Internet.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita en acabar l'assignatura que representarà el 60% de la nota.
- El 40% restant s'obtindrà a partir d'un treball utilitzant internet i altres mètodes multimèdia (CD Roms a l'Aula d'Autoaprenentatge) que es detallaran a començament de curs.)

BIBLIOGRAFIA

- Alexander, L.G. *Step by Step 1/2/3*. Harlow: Longman, 1991
- Austin, D; Crossfield, T. *English for Nurses*. Harlow: Longman, 1992
- Bolton, D; Goodey, N. *English Grammar in Steps*. London: Richmond Publishing, 1996
- Cambridge Word Selector Anglès - Català*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995

Collins Today's English Dictionary. Collins, 1995
James, D.V. Medicine. *English for Academic Purposes Series*. Hampstead: Phoenix ELT, 1989
Longman Language Activator. Harlow: Longman, 1994
McCarthy, M; O'Deli, F. *English Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994
Murphy, R. *English Grammar in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
Oxford Dictionary of Food and Nutrition. Oxford: Oxford University Press, 1998.
Oxford Dictionary of Nursing. Oxford: Oxford University Press, 1998.
Oxford Diccioniari Visual. Oxford: Oxford University Press, 1992.
Willis, D. *Collins Cobuild Student's Grammar*. Harper Collins, 1991.

Dossier de lectura i glossari.

Comunicació i Llenguatge

PROFESSORS: Montse PLA i VILANOVA
Teresa ROSSELL i PUIGORIOL
Jordi SARRIÓ i BERNAL
Pilar TORT i CODINA

Crèdits: 4,5
Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- 1.- Adquireixi els coneixements generals sobre el llenguatge entès en tota la seva complexitat com a instrument de comunicació i instrument de la intel·ligència humana.
- 2.- Conegui les diferents alteracions comunicatives i lingüístiques de determinades patologies.
- 3.- Adapti la seva comunicació i tracte amb els pacients afectats per a aquestes alteracions.

CONTINGUTS:

- 1.- Introducció.
- 2.- La interdisciplinarietat.
- 3.- La comunicació: què vol dir comunicar-se.
- 4.- Què és el llenguatge.
- 5.- Teories sobre l'adquisició lingüística.
- 6.- Jocs de comunicació.
- 7.- Sistemes de comunicació alternatius i augmentatius.
- 8.- L'evolució lingüística i motòrica del nen.
- 9.- Alteracions lingüístiques més freqüents:
  - 9.1. Dislèxia i alèxia.
  - 9.2. Procés evolutiu de la veu i disfonia.
  - 9.3. Diglòssia.
  - 9.4. Disfàgia.
  - 9.5. Afàsia i disfàsia.
  - 9.6. Disarètria.
  - 9.7. Disfèmia.

AVALUACIÓ

L'avaluació consistirà en:

- 1.- Assistència mínima del 80% de les classes.
- 2.- Participació.

BIBLIOGRAFIA:

- Peña i Casanova, J. *Manual de logopedia*. Barcelona: Masson, 1988.
Rondal, J. A.; Seron, X. *Trastorno del lenguaje*. Barcelona: Paidós, 1995.
Peña, J.; Pérez, M. *Rehabilitación de la afasia y transtornos asociados*. Barcelona: Masson, 1995.
Grieve, J. *Neuropsicología para terapeutas ocupacionales*. Panamérica, 2000.
Le Huche. *La Voz 1. Anatomía i fisiología*. Barcelona: Masson, 1994.

Teràpia Ocupacional Comunitària

PROFESSOR: Salvador SIMÓ i ALGADO

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Participi activament en un projecte de Teràpia Ocupacional Comunitària.
2. Identifiqui les carències socials de la comunitat.
3. Apliqui els coneixements a la pràctica.
4. Treballi en equip.
5. Conegui la importància de la recerca en Teràpia Ocupacional.

CONTINGUTS.

1. Disseny i elaboració d' un projecte a la comunitat.
2. Desenvolupament d' un projecte comunitari.
3. Fonamentació teòrica.
4. Instruments de valoració.
5. Raonament clínic.
6. Recerca.

AVAULACIÓ:

S' El mètode de valoració serà un treball pràctic

BIBLIOGRAFIA:

- Boris Cyrulnik. *Los patitos feos*. Barcelona: Gedisa, 2002.
- Boris Cyrulnik. *El encantamiento del mundo*. Barcelona: Gedisa. 2002.
- Stefan Vanistendael. *La felicidad es posible*. Barcelona: Gedisa. 2002.
- Erich Fromm. *Del tener al ser*. Barcelona: Paidós. 1991.
- El hombre en búsqueda de sentido*. Barcelona: Herder. 1991.
- Hasselkus. *The meaning in everyday occupation*. NJ. USA: Slack Incorporated, 2002.
- Joanne Valiant. *Qualitative research in occupational therapy*. Delmar Thomson Learning, 2001.
- Ann Wilcock. *An occupational perspective of health*. NJ. USA: Salck, 1998.
- John Brookes. *Diseño de jardines*. Barcelona: Blume. 2002.

Estratègies d'Intervenció en el Dolor Crònic

PROFESSORS: Josep A. SOLER i RIUS
Anna ROVIRA i SADURNÍ

Crèdits:4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui i valori els diferents tipus de dolor.
2. Conegui les actuals alternatives terapèutiques.
3. Assumeixi l'actitud necessària envers el pacient amb dolor.

CONTINGUTS:

1. Introducció a l'algologia:
  - 1.1. Antecedents històrics.
  - 1.2. Definició del dolor.
  - 1.3. Aspectes sociològics del dolor.
  - 1.4. Dolor innecessari i negligència terapèutica.
2. Aspectes bàsics del dolor.
  - 2.1. Neuroanatomia.
  - 2.2. Vies de transmissió nociceptiva.
  - 2.3. Neurofisiologia.
  - 2.4. Neuroquímica del dolor.
3. Aspectes clínics del dolor:
  - 3.1. Tipus de dolor.
  - 3.2. Escales de valoració.
  - 3.3. Aspectes psicològics.
4. Alternatives terapèutiques:
  - 4.1. Mesures farmacològiques:
    - 4.1.1. Tractament medicamentós.
    - 4.1.2. Efecte placebo.
    - 4.1.3. Bloquejos nerviosos.
    - 4.1.4. Analgèsia peri i intradural.
  - 4.2. Mesures no farmacològiques:
    - 4.2.1. Tècniques de respiració i relaxació.
    - 4.2.2. Altres.
  - 4.3. Tècniques especials:
    - 4.3.1. Tractament neuroquirúrgic.
    - 4.3.2. Neuroestimulació.
    - 4.3.3. Altres.
5. Dolor en situacions especials:
  - 5.1. Dolor postoperatori.
  - 5.2. Dolor oncològic.
  - 5.3. Dolor pediàtric.
  - 5.4. Dolor en geriatria.

- 5.5. Dolor crònic.
- 5.6. Dolor osteoarticular.
- 5.7. Dolor neuropàtic.
- 6. Clínica del dolor:
  - 6.1. Història de les clíniques del dolor.
  - 6.2. Situació actual.
  - 6.3. Unitats de dolor.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Assistència a classe.
- Presentació oral i escrita d'un treball.

BIBLIOGRAFIA:

Aliaga, L; Baños, J.E. *Tratamiento del dolor. Teoría y práctica*. Barcelona: MCR, 1995.
Muriel, C.; Madrid, J.L. *Estudio y tratamiento del dolor agudo y crónico*. Madrid: ELA, 1994.

Es recomanarà bibliografia específica al llarg de l'assignatura.

Inserció Sociolaboral

PROFESSORES: Tamara GASTELAARS
Núria PRAT i BOA

Crèdits: 4,5
Quadrimestre: 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les peculiaritats de l'ocupació en el cas de les persones amb discapacitat: legislació, centres de formació, centres de treball.
2. Aprengui les funcions i tasques que realitza un orientador laboral amb especial atenció als col·lectius amb discapacitat.
3. Adquireixi els coneixements bàsics per impartir tallers d'entrenament en tècniques de recerca de feina a persones amb discapacitat.
4. Reflexioni sobre el sentit i l'aportació de la Teràpia Ocupacional en el camp de la inserció sociolaboral.
5. Posicioni el terapeuta ocupacional dins l'organigrama funcional de la inserció sociolaboral.
6. Conegui el procés d'intervenció en els diferents àmbits d'integració.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la inserció laboral:
  - 1.1 Concepte d'integració social.
  - 1.2 Legislació.
  - 1.3 Conceptes: ocupació, professió, lloc de treball.
  - 1.4 La significació del treball per a la persona amb disminució.
  - 1.5 Definició del treball i els seus components: tasques; condicions del lloc de treball (físiques i ambientals / temporals / psicològiques); entorn laboral i clima.
  - 1.6 El procés d'inserció laboral: orientació/formació / inserció.
2. Orientació laboral:
  - 2.1 El mercat de treball:
    - 2.1.1 Prospecció del mercat de treball.
  - 2.2 Anàlisi del lloc de treball.
  - 2.3 Anàlisi laboral dels treballadors.
  - 2.4 Elaboració de l'itinerari personal:
    - 2.4.1 Accions d'orientació.
    - 2.4.2 Accions de formació.
    - 2.4.3 Accions d'inserció.
3. Formació laboral:
  - 3.1 El procés de qualificació.
  - 3.2 Sistemes de formació:
    - 3.2.1 Formació per al lloc de treball.
  - 3.3 Funcions del terapeuta ocupacional en l'adaptació, readaptació i capacitació.
4. Inserció laboral:
  - 4.1 Introducció.
  - 4.2 Criteris de selecció i aparellament.
  - 4.3 Modalitats d'integració laboral:

- 4.3.1 El mercat de treball ordinari.
- 4.3.2 Centre Especial de Treball (C.E.T).
- 4.3.3 Centre Ocupacional (C.O).
- 4.4 Funcions del terapeuta ocupacional en els CET, centres ocupacionals i en el mercat ordinari.
- 4.5 Xarxa de recursos socials de suport a la integració laboral.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- 60% Examen de continguts teòrics.
- 40% Exercicis de classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Generalitat de Catalunya. *Manual d'inserció laboral de persones amb disminució psíquica*. Barcelona: Gràfiques Olímpia 2000, 2000.
- GLARP (Grupo latinoamericano de integración laboral de personas con discapacidad). *Manual Básico de Rehabilitación Profesional*. Colombia: GLARP, 1991.
- Hopkins; Smith; Willard; Spackman. *Terapia Ocupacional*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.
- Álvarez, M. *Orientación profesional*. Barcelona: Cedecs, 1995.
- Rodríguez, G. *La protección social de la dependencia*. Madrid: Insero, 1999.
- Barrueco, A. *La educación, la formación profesional y el empleo como dimensiones básicas de la integración de la población minusválida*. Revista de Educación Especial, n. 13, 1993.
- Jurado, P. *Hacia la integración laboral de las personas discapacitadas*. Herramientas, n. 22, 1993.
- Weatherman, R.F. *La evaluación de la conducta adaptativa en la mejora de la calidad de los servicios para personas con discapacidad: educación especial y tránsito a la vida adulta en ICE (U. Deusto)*. Discapacidad y conducta adaptativa. Bilbao: Educs. Mensajero, 1993.
- Montane, J. *Orientación ocupacional*. Barcelona: CEAC, 1993.
- Pérez, N. *Programa de formació per a la inserció laboral*. Barcelona: CEAC, 1996.

Teràpia Ocupacional en Drogodependències

PROFESSOR: Salvador SIMÓ i ALGADO

Crèdits: 4,5

Quadri mestre: 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui la història de les drogues dins la societat.
2. Identifiqui les patologies més freqüentment associades al consum de drogues.
3. Conegui el rol de la teràpia ocupacional en el camp de les addiccions.
4. Apliqui els coneixements a la pràctica.

CONTINGUTS:

1. Introducció general sobre les drogues.
2. Atenció a les drogodependències des de la teràpia ocupacional.
  - 2.1. Alcohol:
    - 2.1.1. Intervenció individual.
    - 2.1.2. Intervenció familiar.
    - 2.1.3. Intervenció amb els fills.
  - 2.2. Drogues il·legals:
    - 2.2.1. Intervenció individual.
    - 2.2.2. Intervenció grupal.
    - 2.2.3. Intervenció en els infants des de el joc.
  - 2.3. Diagnòstic dual.
  - 2.4. Problemes d'addicció i d'alimentació.
3. Tallers pràctics

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà a través d'un treball o d'una prova escrita

BIBLIOGRAFIA:

- Escohotado, A. *Historia de las drogas*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.
- Escohotado, A. *Historia elemental de las drogas*. Barcelona: Anagrama, 2000.
- L'atenció primària de salut i les drogodependències*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social. Generalitat de Catalunya, 1992.
- Urgències a l'Atenció Primària*. 1a ed. Barcelona: Institut Català de la Salut. Generalitat de Catalunya, 1997.
- Pardell, H.; Saltó, E.L. *Manual de diagnóstico y tratamiento del tabaquismo*. Madrid: Médica Panamericana, 1996.
- Griffith, E. *Alcohol y Salud Pública*. Barcelona: Prous Science, 1997.
- Rigol, A; Ugalde, M. *Enfermería de salud mental y psiquiatría*. Barcelona: Salvat 1992.
- DSM-IV, Barcelona: Masson, 1995.

Psicomotricitat

PROFESSORA: Montserrat RIZO i MARCOS

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA:

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Integri el marc i els conceptes bàsics de la psicomotricitat.
2. Elabori estratègies d'intervenció específiques en l'àmbit de la teràpia ocupacional.

CONTINGUTS:

1. Història i fonaments de la psicomotricitat. Tendències actuals.
2. La psicomotricitat dirigida i la no dirigida.
3. El concepte de persona des d'una visió integradora.
4. El desenvolupament de la persona a través del joc.
5. El joc motriu, cognitiu i lúdic en les diferents edats.
6. La tonicitat corporal en relació a la postura, el moviment, l'emoció i el caràcter.
7. L'infant en relació als altres: família, educadors, psicomotricista...
8. La formació personal del/la psicomotricista.
9. Els aspectes tècnics de l'aplicació de les sessions de psicomotricitat.
10. Situacions i patologies més adients per proposar la psicomotricitat com a tècnica d'intervenció.
11. Àmbits d'aplicació de la psicomotricitat.
12. Sessions pràctiques:
  - 12.1. Experimentació de les respostes del cos en relació als materials, l'espai i els altres estudiants.
  - 12.2. Presa de consciència de les respostes del cos mitjançant el moviment, les respostes sensorials i la comunicació verbal i no verbal.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita
- Assistència obligatòria a les sessions pràctiques
- Presentació de treballs
- Participació a classe

BIBLIOGRAFIA:

- Acouturier, B. *La práctica psicomotriz*. Barcelona: Científico Médica, 1985.
- Dolto, F. *La imagen inconsciente del cuerpo*. Barcelona: Paidós, 1990.
- Keleman, S. *Anatomía emocional*. Bilbao: Desclée de Brower, 1997.
- Pastor, J.L. *Psicomotricidad escolar*. Universidad d'Alacant, 1994.

Elaboració de Projectes

PROFESSOR: Joan Carles CASAS i BAROY

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 6è

OBJECTIUS:

L'objectiu general de l'assignatura és donar a conèixer d'una forma acurada i detallada tots els aspectes referents a la metodologia de la recerca i integrar-los, per a la consecució dels objectius acadèmics proposats.

L'alumne assolirà:

1. Lectura crítica d'articles i d'altres documents de recerca.
2. Integració dels coneixements a la pràctica clínica.
3. Desenvolupar habilitats en la comunicació científica.
4. Adonar-se de les situacions susceptibles de ser investigades de forma científica.
5. Aprendre a utilitzar els recursos informàtics i telemàtics necessaris en el suport a la recerca.
6. Conèixer els diversos conceptes que intervenen en el plantejament de projectes de recerca.

CONTINGUTS:

M0.-Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
2. Inversió en recerca, en el nostre país.
3. Finançament de la recerca.
4. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.

M1.-Aplicació del mètode científic.

1. L'origen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació.
3. Esquema general per a l'elaboració de treballs d'investigació.

M2.-El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per la formulació d'un problema de recerca.

M3.-La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en Bases de dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents. Síntesi i resum de la informació.
7. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

M4.-Objectius, hipòtesis i variables.

1. Objectius.
2. Formulació i tipus d'hipòtesi.
3. La definició i mesura de les variables.

M5.-Mètodes quantitativs.

1. Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
2. Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.

3. Escales de mesura en ciències de la salut.

M6.-Recerca qualitativa.

1. Observació. Directa (participant, no participant) i indirecta (documents escrits, converses i discursos, gravacions, altres mètodes audiovisuals).
2. Entrevista. Individual (entrevista semiestructurada) i grup (grup focal, grup nominal, Delphi).
3. Altres: Brainstorming.

M7.-Dissenys d'estudi.

1. Tipus de dissenys: l'assaig clínic, els estudis d'intervenció, estudis de cohorts, estudis de casos i controls, altres dissenys d'intervenció.
2. Conceptes d'interès: disseny segons temporalització, lloc, nombre d'individus, manipulació de la variable, grau d'abstracció.

M8.-La planificació del treball de camp.

1. Selecció del mètode. Selecció d'observadors. La prova pilot. Selecció de la mostra.
2. El problema de les no respostes.
3. Sistemes de registre de la informació. El concepte i disseny de sistema d'informació sanitari.
4. Organització i gestió dels registres. Elaboració d'una base de dades.
5. Sistemes de comunicació.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

M9.-El mostreig.

1. Teoria del mostreig.
2. Modalitats de mostreig.
3. Mida de la mostra.

M10.-Aspectes ètics de la recerca.

1. Els comitès ètics d'investigació clínica.
2. Preguntes per a la revisió ètica.
3. La protecció de dades.

M11.-Edició i presentació.

1. La presentació d'originals i d'articles de revisió. Normativa d'edició i presentació.
2. La comunicació oral. Aplicacions amb el programa Power Point.

M12.-Disseny d'un protocol de recerca.

1. Disseny d'un protocol de recerca estàndard.
2. Fonts de finançament.

Les aplicacions informàtiques estan integrades en els respectius mòduls, tot i que podrien constituir un mòdul independent, integrat per les següents aplicacions: el correu electrònic com a eina de comunicació i treball, Internet, accés i consulta a bases de dades especialitzades i elaboració de presentacions amb Powerpoint.

AVALUACIÓ.

L'avaluació de l'assignatura es durà a terme segons els criteris següents:

1. Avaluació continuada a partir de treballs individuals i de grup, realitzats a l'aula i d'altres fora de l'horari d'aula.
2. Assistència i participació a classe.

Treballs que s'avaluaràn i que són de presentació obligatòria:

1. Reflexió individual sobre la recerca. (individual).
2. Concreció d'un problema de recerca. (grup).
3. Identificar de treballs i redactar: objectius i hipòtesis. (grup)
4. Exercici de revisió bibliogràfica i documental (individual).
5. Desenvolupament d'un instrument per a la recollida de dades. (individual).

6. Qualitat de registres. Validesa i fiabilitat (grup).
7. Seleccionar dissenys ajustats a les situacions problema exposats. (grup).
8. Selecció i presentació d'un original sense suport audiovisual. (grup).
9. Participació en un debat per e-mail sobre un tema d'actualitat. (individual)
10. Presentació d'un original emprant Powerpoint. (grup).

Aquesta és una previsió inicial que es pot veure lleugerament modificada en el decurs de l' assignatura.

BIBLIOGRAFIA.

- Alaminos, A. *Gráficos*. 1a ed. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1993.
- Álvarez Cáceres, R. *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos, 1996.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma, 1991.
- Bowling, A. *La medida de la salud*. Barcelona: Masson, 1994.
- Burns, N.; Grove, S. *Understanding nursing research*. Philadelphia: Saunders Company, 1995.
- Cabrero García, J.; Richart Martínez, M. *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Universidad de Alicante, 2000.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Polit, Edwards, M. *The Internet for Nurses and Allied Health Professionals*. 2ªed. NewYork: Springer, 1997.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R.; *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma, 1993.
- Hungler. *Investigación científica en ciencias de la salud*. 5a ed. Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 1997.
- Manual del usuario SPSS 9.0*. Spss Inc., 1999.
- León, O.; Montero, I. *Diseño de investigaciones*. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Oliveri, N.; Sosa; Gamboa, C. *Internet telemática y salud*. Madrid: Panamericana, 1997.
- Pardo de Vélez, G. *Investigación en salud*. Santafé de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana, 1997.
- Pardo de Vélez, Cedeño Collazos. *Investigación en salud*. Santafé de Bogotá: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Rodríguez Gómez, G. *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe, 1996.
- Sacket, Haynes. *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana, 1994.
- Sentís Vilalta J.; Ascaso Terrén, C.; Vallès Segalés, A.; Canela Soler, J. *Licenciatura. Bioestadística*. 2ª ed. Barcelona: Ediciones Científicas y Técnicas, 1992.
- Tejada Fernández, J. *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació "la Caixa", 1997.

Per cada mòdul es recomanarà bibliografia específica.

Assignatures de Lliure Elecció

Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària

PROFESSORES: Elisenda JAUMIRA i AREÑAS
Pilar TURÓN i MORERA
Olga ISERN i FARRÉS

Crèdits: 4,5
Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Prengui consciència de la necessitat d'organitzar-se davant d'una situació d'emergència.
2. Conegui els principis d'intervenció davant d'una situació d'emergència.
3. Actui correctament davant emergències extrahospitalàries.

CONTINGUTS:

1. *Teòrics:*

- 1.1. Introducció
- 1.2. Actuació general davant d'una emergència.
- 1.3. Obstrucció de la via aèria
- 1.4. Suport vital bàsic.
- 1.5. Hemorràgia.
- 1.6. Xoc.
- 1.7. Traumatismes.
- 1.8. Immobilització i mobilització d'accidentats.
- 1.9. Cremades, causticacions i lesions per electricitat.
- 1.10. Trastorns provocats pel fred i la calor
- 1.11. Alteracions de la consciència.
- 1.12. Malaltia coronària aguda.
- 1.13. Reaccions al·lèrgiques i anafilàctiques
- 1.14. Intoxicacions
- 1.15. Picades i mossegades.
- 1.16. Urgències neurològiques.
- 1.17. Part.
- 1.18. Accidents en el medi aquàtic.
- 1.19. Farmaciola.
- 1.20. Legislació.

2. *Seminaris pràctics:*

- 2.1. Suport vital bàsic.
- 2.2. Desobstrucció via aèria.
- 2.3. Mobilització i immobilització bàsiques.
- 2.4. Extracció del casc.
- 2.5. Anàlisi de casos pràctics.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Participació i assistència de l'estudiant a classe.
- Participació i assistència als seminaris.
- Realització d'un treball.
- Una prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Camelo, C. i altres: *Socorrismo acuático. Formación especializada para el voluntariado de Cruz Roja Española*. 6a ed. Madrid: CRE, 2001.

Gelonch, A. *Manual d'emergències i primeres cures*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.

Fernández, D.; Aparicio, J.; Pérez, J.L. i Serrano, A. *Manual de enfermería prehospitalaria y rescate*. Madrid: Aran Editores, 2002.

Jiménez, L; Montero, F.J. *Protocolos de actuación en medicina de urgencias*. Barcelona: Mosby/Doyma Libros, 1995.

Manual Cruz Roja de primeros auxilios. El País-Aguilar, 1999.

Moreno Millán, E. *Manual de soporte vital básico*. Madrid: Alan Ed., 2000.

Net, A. i altres *Aprèn a salvar una vida. Curs intensiu de suport vital bàsic*. CD Rom.

Ortega, I.; de la Plaza, E. *Manual de urgencias médicas*. Alcalá del Real (Jaén): Formación Alcalá, 2001.

Seiler, T. *Primeros auxilios para niños y bebés*. Madrid: Edaf, 1996.

Socorrisme. Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata. Creu Roja de Catalunya, 1998.

Envel·liment, Societat i Salut

PROFESSORS: Anna BONAFONT i CASTILLO

Crèdits : 4.5

Quadrimestre: 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Analitzi els processos biològics, psicològics i socioculturals que influeixen en l'envelliment humà.
2. Conegui els programes d'atenció i de suport que s'estan duent a terme per a millorar el benestar de les persones grans i llurs famílies.
3. Integri els marcs de referència per un envelliment saludable de la població i per millorar la qualitat de vida de les persones grans fràgils.

CONTINGUTS:

1. Envel·liment i societat.
  - 1.1. L'envelliment de la població. El fenomen de la vellesa de masses.
  - 1.2. Context sociodemogràfic de la gent gran a Catalunya.
  - 1.2. L'envelliment individual com a resultat de la interacció dels processos individuals i socials.
  - 1.3. Vellesa i cultura. El tracte que han rebut els vells en diferents cultures.
  - 1.4. Gènere i envelliment.
2. Psicologia gerontològica.
  - 2.1. Envel·liment, personalitat, processos cognitius, afectius i socials.
  - 2.2. Teories psicosocials: imatges culturals i benestar.
  - 2.3. El procés d'envelliment des d'una perspectiva de cicle vital.
  - 2.4. El procés d'envelliment des d'una perspectiva d'adaptació als canvis: pèrdues i dol, canvis de rol, viduïtat, internament.
  - 2.5. Soledat i aïllament social.
  - 2.6. Sexualitat i afectivitat en la vellesa.
  - 2.7. Dol i mort durant la vellesa.
3. Envel·liment i salut.
  - 3.1. Epidemiologia de l'envelliment i problemes més prevalents.
  - 3.2. Fragilitat, vulnerabilitat i dependència.
  - 3.3. Qualitat de vida. Conceptes bàsics.
  - 3.4. Activitats preventives per a un envelliment saludable.
  - 3.5. Depressió i trastorns d'ansietat.
  - 3.6. Maltractaments i negligència.
  - 3.7. Trastorns cognitius i del comportament.
4. Polítiques socials i sanitàries d'atenció a la gent gran.
  - 4.1. Principals orientacions de les polítiques sociosanitàries adreçades a la gent gran.
  - 4.2. La llei de Serveis Socials.
  - 4.3. Atenció sociosanitària: el Programa Vida als Anys.
  - 4.4. El tercer sector: associacions i voluntariat.
  - 4.5. Suport social, família i cuidadors informals.
  - 4.6. Internament. Entorn terapèutic i protèsic.

AVALUACIÓ:

A l'inici del curs la professora informarà sobre els criteris d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

- Arber, S.; Ginn, J. *Relación entre género y envejecimiento: enfoque sociológico*. Madrid: Narcea, 1996.
- Barenys, M.P. *Residencias de ancianos: enfoque sociológico*. Barcelona: Fundació la Caixa, 1991.
- Buendia, J. *Envejecimiento y psicología de la salud*. Madrid: Siglo XXI, 1994.
- Buendia, J. *Gerontología y salud*. Madrid: Biblioteca Nueva, 1997.
- Bee, H. *Les âges de la vie psychologic du développement humain*. Québec: Saint Laurent-ERPI, 1997
- Departament de Sanitat *Llibre Blanc: Activitats preventives per a la gent gran*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1999.
- Erikson, E. *El ciclo vital completado*. Mèxic: Paidós, 1993.
- Guillen Lera; Pérez del Molino. *Síndromes y cuidados del paciente geriátrico*. Madrid: Masson, 1994.
- Imsero. *Las personas mayores en España*. Madrid: Imsero, 2002.
- Lévèsque, L.; Lauzon, S. *Alzheimer: Comprendre pour mieux aider*. Saint Laurent: ERPI, 1990.
- Salvareza, L. *La vejez: una mirada gerontológica actual*. Buenos Aires: Paidós, 1998.
- San Román, T. *Vejez y Cultura*. Barcelona: Fundació la Caixa, 1989.
- Vézina, I.J.; Cappeliez, P.; Landreville, P. *Psychologie gérontologique*. Boucherville (Québec): Gaëtan Morin, 1994
- Vizcaíno, J. *Envejecimiento y atención social*. Barcelona: Herder, 2000.

Assignatures de Campus

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània

PROFESSORA: Carme SANMARTÍ i ROSET

Lliure elecció. 3 crèdits.

Quadrimestre 1

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén introduir els alumnes en el coneixement de la història de Catalunya des dels inicis del segle XIX, per tal de familiaritzar-los amb aspectes de caràcter polític, econòmic i cultural.

METODOLOGIA:

El curs consta de classes teòriques i classes pràctiques repartides equilibradament. Les classes teòriques desenvoluparan el contingut previst en el temari mitjançant les explicacions de la professora. Les classes pràctiques es realitzaran a través de textos i material audiovisual.

CONTINGUTS:

Tema 1. Catalunya en el segle XIX. Introducció: La fi de l'Antic Règim. (1833-1868) Industrials i polítics. La situació agrària. El Romanticisme. (1868-1874) El sexenni revolucionari. La I República. (1874-1898) La restauració borbònica. Anarquisme i moviment obrer. Sorgiment del catalanisme polític.

Tema 2. Catalunya en el segle XX. (1898-1923) La crisi del sistema de la Restauració. Pèrdua de les colònies d'ultramar. La Setmana Tràgica. L'Assemblea de Parlamentaris. Sindicalisme i pistolerisme. L'obra política i cultural de la Mancomunitat. Modernisme i noucentisme.

Tema 3. Dictadura, II República i Guerra Civil (1923-1939). Catalunya sota la dictadura de Primo de Rivera. La Generalitat Republicana. L'alçament militar i les seves conseqüències. Les avantguardes artístiques.

Tema 4. El franquisme (1939-1975). La postguerra. Política interior i aïllacionisme internacional. Els canvis en la dècada dels cinquanta i el «desarrollismo» dels seixanta. Crisi i fi de la dictadura. La resistència cultural.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada pel que fa als continguts pràctics a través de la valoració dels exercicis, dels treballs que s'indicaran a l'inici de curs i de la participació dels estudiants a classe.

Els coneixements teòrics seran objecte d'un examen al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Balcells, Albert. *Historia contemporánea de Cataluña*. Barcelona: Edhasa, 1983.

Balcells, Albert. *Història del nacionalisme català: Dels orígens als nostres temps*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.

Ferret, Antoni. *Compendi d'història de Catalunya*. Barcelona: Claret, 1995.

Fontana, Josep. *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona: Ed. 62, 1988.

Hurtado, V. i altres *Atles d'història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, 1995.

Nadal, Joaquim; Wolff, Philippe (dir.). *Història de Catalunya*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1983.

Riquer, Borja de; Culla, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Salrach, J.M. (dir.) *Història de Catalunya*. (vol. 6). Barcelona: Salvat, 1984.

Sobrequés i Callicó, J. ed. *Història contemporània de Catalunya*. Vols I-II. Barcelona: Columna, 1998.

Termes, Josep. *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat

PROFESSOR: Joaquim PLA i BRUNET

Lliure elecció. 3 crèdits.

Quadrimestre 2

la Història de la Ciència com a assignatura de lliure elecció de campus a la UVic es proposa amb la voluntat de ser un element de diversitat i de complement en la formació acadèmica dels estudiants, amb la intenció d'estimular el gust pel coneixement i la curiositat pel saber.

OBJECTIUS:

- (a) Exposar els orígens i els fonaments de la ciència.
- (b) Analitzar els trets característics que permeten que una disciplina es pugui qualificar com a científica.
- (c) Presentar una visió panoràmica del procés de desenvolupament del coneixement científic i tecnològic.
- (d) Oferir a l'estudiant elements que li permetin de situar la seva activitat acadèmica en relació amb l'evolució del coneixement científic i tècnic.
- (e) Fomentar el pensament raonat, ponderat i crític.

CRÈDITS:

L'assignatura es divideix en dos blocs complementaris.

- Bloc I (4,5 crèdits): Fonaments metodològics, recursos historiogràfics i orígens de la ciència moderna.
- Bloc II: (3 crèdits): Ciència i societat: professionalització de la ciència i evolució tecnològica.

PROGRAMA:

Bloc I

0. Fonaments metodològics, historiografia i recursos bibliogràfics.
1. Què entenem per ciència? Què distingeix la ciència d'altres formes de coneixement?
2. Ciència antiga i ciència grecoromana.
3. L'activitat científica a l'edat mitjana.
4. Renaixement i Revolució científica del segle XVII.

Bloc II

5. La ciència a la il·lustració. L'enciclopedisme. Ciència, societat i Revolució Industrial.
6. La ciència al segle XIX: professionalització de la ciència. La tecnologia: electricitat, màquines, energia i comunicacions. La ciència en la història del pensament.
7. La ciència al segle XX: activitat i aplicació espectacular i generalitzada de la ciència i de la tecnologia.

AVALUACIÓ:

1. Exposicions a classe, amb un pes que pot variar entre el 20% i el 30% de la nota final.
2. La recensió d'un llibre escollit per l'estudiant, amb una valoració del 20%.
3. Un assaig sobre un tema, amb una valoració del 20%.
4. Un examen global, amb una valoració que pot variar entre el 40% i el 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Es comentarà i es donarà en el punt 0 de fonaments metodològics.

Aproximació Interdisciplinària als Estudis de les Dones: l'Economia, l'Educació, la Salut, la Cultura...

PROFESSORA: Isabel CARRILLO I FLORES (coord.)

Lliure elecció: 3 crèdits

OBJECTIUS:

L'assignatura vol aproximar-se a la realitat de les dones en el món actual i en la història considerant les aportacions teòriques i pràctiques que, des de diferents àmbits, permeten tenir un coneixement global i interdisciplinari. Prenent el gènere com a fil conductor s'analitzarà la complexitat de les diverses problemàtiques i dels reptes de les polítiques públiques.

CONTINGUTS:

1. Dona, drets humans i desenvolupament
2. Els estudis de gènere: temes d'interès i conceptes bàsics (sex/gènere, androcentrisme, patriarcat...)
3. Història dels moviments feministes: liberal, socialista, radical...
4. Els debats dels moviments feministes: família, alliberament sexual, violència...
5. Polítiques de gènere:
  - a) Polítiques dels organismes internacionals governamentals i no governamentals
  - b) Tipologia de les polítiques: igualtat formal, igualtat d'oportunitats, acció positiva, de gènere...
6. Àmbits de concreció de les polítiques:
  - a) El mercat de treball: ocupació/atur; segregació ocupacional; discriminació salarial;...
  - b) Sistema educatiu: escola mixta/escola coeducativa; la construcció del gènere...
  - c) Salut: el món de la cura, un món femení?
  - d) Cultura: la dona en el món de la literatura i el cinema

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari per tal d'afavorir la participació i el diàleg. La dinàmica de les classes combinarà les explicacions, les lectures, la projecció de vídeos i l'anàlisi d'altres documents, i comptarà amb la col·laboració de persones expertes en els estudis de gènere que aportaran la seva experiència i els seus coneixements.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

- a) L'assistència i participació en les diferents sessions de l'assignatura (80%).
- b) La realització de les activitats individuals i de grup que es plantegin en les diferents sessions.
- c) La realització d'una memòria escrita sobre els continguts treballats i el procés seguit en l'assignatura.
- d) La lectura d'un llibre i la reflexió escrita sobre el contingut.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5 en cada activitat d'avaluació especificada.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B.; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991, vol. I i II.
- Beneria, L. "Reproducción, producción y división sexual del trabajo." "La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres". *Revista Economía y Sociología del trabajo*. Núm. 13-14, 1991.

- Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Camps, V. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (ed.). *The new women's movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications, Forthcoming, 1986.
- Diversos autores. *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: ICE, 1999.
- Diversos autores. *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Duran, M.A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsentein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. México: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. Feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el estado del bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debat on sex and class*. New Review, núm. 149, 1985.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Los libros de la catarata, 1999.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Miles, M.; Shiva, V. *Ecofeminismo*. Barcelona: Icaria, 1997.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Montero, R. *Historias de mujeres*. Madrid: Alfaguara, 1995.
- Muraro R.M; Boff, L. *Femenino e masculino. Uma nova consciência para o encontro das diferenças*. Rio de Janeiro: Sextante, 2002.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos, 1995.
- Piussi, A.M. Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icaria, 1996.
- Rambla, X.; Tomé, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familia y escuela*. Barcelona: ICE, 1998.
- Showstach, A. (ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación feminista, 1987.
- Swan, A. *A cargo del estado*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1992.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.

Aula de Cant Coral I

Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
  - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens veiem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
  - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i co-

mentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

Lliure elecció. 3 crèdits

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre es un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que es imprescindible atès que el compromís es indispensable en qualsevol treball de teatre.

Transformacions econòmiques i socials a Amèrica Llatina: de la industrialització substitutiva d'importacions a la nova economia.

Assignatura de lliure elecció

Crèdits: 3

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura s'impartirà mitjançant dos mòduls. En el primer mòdul es pretén fer una anàlisi de les polítiques econòmiques aplicades al llarg de les últimes dècades a Amèrica Llatina i les seves repercussions sobre el benestar de les persones. En segon bloc s'estudiarà com la introducció de les noves tecnologies pot incidir en el desenvolupament humà local.

METODOLOGIA:

Aquesta assignatura és fruit de la Xarxa EDHUCAL (Educació sobre Desenvolupament Humà Local). EDHUCAL és una Xarxa Temàtica de docència, finançada per l'AECI (Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Afers Exteriors), integrada per professors d'Universitats Llatinoamericanes i professors d'universitats espanyoles. Els professors llatinoamericans impartiran docència a les universitats espanyoles i els professors espanyols impartiran la docència a les universitats llatinoamericanes. El primer mòdul d'aquesta assignatura serà impartit per la professora Vilma Hidalgo de la Universitat de l'Havana (Cuba) i el segon mòdul l'impartirà el professor Rafael Salvador Espinosa de la Universitat de Guadalajara (Mèxic).

S'alternaran les classes teòriques i les classes pràctiques amb l'estudi d'experiències concretes d'Amèrica Llatina. Cada professor al principi del seu mòdul donarà als alumnes un qüestionari que hauran d'elaborar i presentar al final del mòdul. A principi de curs l'alumne disposarà d'una relació bibliogràfica i de material que li ha de servir, tant per al seguiment de les classes, com per a la preparació dels qüestionaris de cada mòdul.

AVALUACIÓ:

Els coneixements assolits per l'alumne seran avaluats a partir dels qüestionaris que s'hauran de presentar al final de cada mòdul docent.

CONTINGUT:

Mòdul 1: La crisi dels 80 i l'ajustament a un desequilibri extern. Del model substitutiu d'importacions al model neoliberal. Estudi de casos (l'experiència d'Amèrica del Sud). Els processos d'ajustament i estabilització. El cas de Mèxic. La concertació social. El cas d'Argentina. La reforma estructural. Mesures d'ajustament estructural. La liberalització comercial i financera i els problemes d'inserció a l'economia mundial. Característiques del procés de privatització a Amèrica Llatina. La crisi del Deute Extern i la crisi financera amb les seves repercussions sobre l'economia internacional. Impacte social del model neoliberal. La privatització dels serveis públics i la reforma del sistema de Seguretat Social. Efectes sobre la distribució de la renda i la riquesa. La dolarització i les seves implicacions econòmiques i socials.

Mòdul 2: Economia Institucional *versus* Nova Economia: Dels costos de transacció a l'economia de xarxa. Enfocaments econòmics de l'Economia Institucional i de la Nova Economia. Avaluació teòrica i empírica de l'Economia Institucional i de la Nova Economia. Elements d'anàlisi de la Nova Economia: La Nova Economia i el Desenvolupament. Les noves tecnologies i el desenvolupament sostenible. Les noves tecnologies de la informació i les seves repercussions sobre el desenvolupament humà local. Governabilitat i sostenibilitat institucional pel desenvolupament local.

HORARI:

L'assignatura s'impartirà del 17 de novembre de 2003 al 5 de desembre de 2003.

L'horari serà de 16 hores a 20 hores.

Desenvolupament regional i sostenibilitat: Els casos de Mèxic i Nicaragua

Assignatura de lliure elecció

Crèdits: 3

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura s'impartirà mitjançant dos mòduls. En el primer mòdul es pretén afavorir la comprensió del procés de desenvolupament, en la seva dimensió regional, així com les influències mútues que s'exerceixen entre aquest procés i el medi ambient. Es volen fomentar i reforçar les capacitats d'investigació sobre la matèria a partir del requeriment que demanda la societat, els organismes públics, les empreses i les organitzacions no governamentals.

En el segon mòdul es pretén donar a conèixer l'estructura socioeconòmica de Nicaragua perquè l'alumne pugui comprendre la realitat sobre el grau de desenvolupament regional d'aquest país.

METODOLOGIA:

Aquesta assignatura és fruit de la Xarxa EDHUCAL (Educació sobre Desenvolupament Humà Local). EDHUCAL és una Xarxa Temàtica de docència, finançada per l'AECI (Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Afers Exteriors), integrada per professors d'universitats llatinoamericanes i professors d'universitats espanyoles. Els professors llatinoamericans impartiran docència a les universitats espanyoles i els professors espanyols impartiran la docència a les universitats llatinoamericanes. El primer mòdul d'aquesta assignatura serà impartit pel professor Uriel Soto de la Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua i el segon mòdul l'impartirà el professor Carlos Curiel de la Universitat de Guadalajara (Mèxic). S'alternaran les classes teòriques i les classes pràctiques, amb l'estudi d'experiències concretes d'Amèrica Llatina. Cada professor al principi del seu mòdul donarà als alumnes un qüestionari que hauran d'elaborar i presentar al final del mòdul. A principi de curs l'alumne disposarà d'una relació bibliogràfica i de material que li ha de servir, tant per al seguiment de les classes, com per a la preparació dels qüestionari de cada mòdul.

AVALUACIÓ:

Els coneixements assolits per l'alumne seran avaluats a partir dels qüestionaris que s'hauran de presentar al final de cada mòdul docent.

CONTINGUT:

Mòdul 1: Marc teòric conceptual i aspectes interdisciplinaris del desenvolupament regional i la sostenibilitat. El desenvolupament regional a Mèxic. La sostenibilitat del desenvolupament regional a Mèxic. El desenvolupament regional a l'occident mexicà.

Mòdul 2: L'estructura econòmica de Nicaragua. Població i característiques demogràfiques i la seva incidència sobre el desenvolupament regional. El sector primari com a base de l'economia i garantia de la seguretat alimentària. El sector secundari i el seu paper fonamental de la petita empresa en el desenvolupament regional i local. El sector terciari. El turisme com a alternativa de desenvolupament regional.

HORARI:

L'assignatura s'impartirà del 17 de novembre de 2003 al 5 de desembre de 2003.

L'horari serà de 16 hores a 20 hores.

